

DZ: 76450

1 b. 692/79

COÖRDINATIEREGELING BESTRIJDING
KUSTVERVUILING DOOR OLIE

Interimrapport I

Nationale werkgroep

Rijswijk, april 1979

"Grote olieverontreiniging van de kust".

Rijkswaterstaat

dienst getijdewateren

nr. C-5007

bibliotheek

632

INHOUD

INLEIDING

VOORGESTELDE REGELING VOOR BESTRIJDING VAN KUSTVERVUILING DOOR OLIE

1. ALGEMEEN

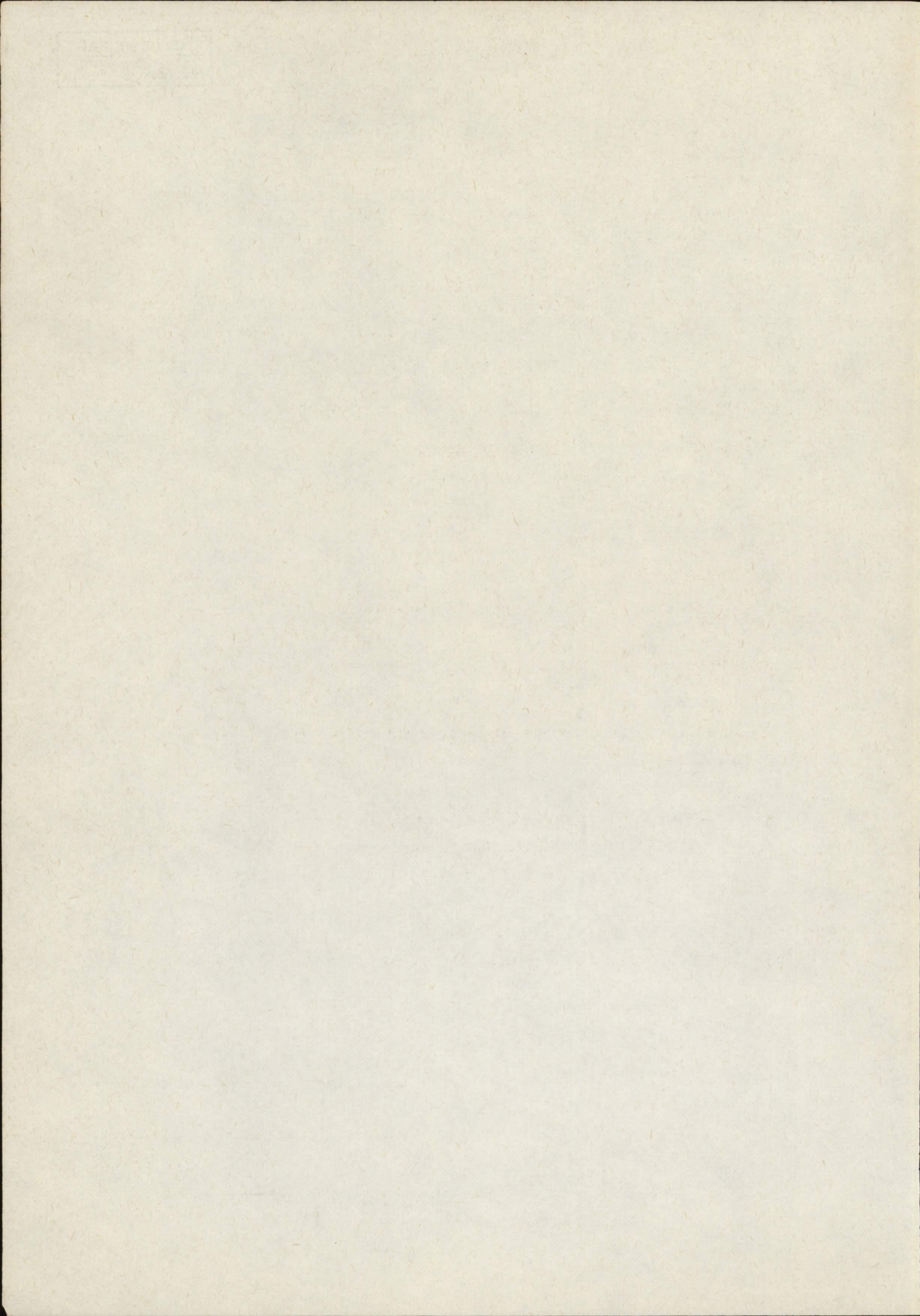
- 1.1. Noodzaak
- 1.2. Doel van de coördinatieregeling
- 1.3. Werkgebied
- 1.4. Betrokken diensten en instellingen
- 1.5. Algemene opzet voorgestelde regeling
 - 1.5.1. Uitgangspunten
 - 1.5.2. De technisch-operationele organisatie
 - 1.5.3. De bestuurlijke organisatie

2. OPERATIONELE PROCEDURES

- 2.1. Melding
 - 2.1.1. Melding van een olievlek op zee
 - 2.1.2. Melding van olievervuiling van de kust
 - 2.1.3. Melding van olievervuiling vanaf een schip of installatie in moeilijkheden
- 2.2. Alarmering
 - 2.2.1. Alarmering bij plaatselijke acties
 - 2.2.2. Alarmering bij uitgebreide acties
- 2.3. Bestrijding
 - 2.3.1. Plaatselijke bestrijdingsacties
 - 2.3.2. Uitgebreide bestrijdingsacties
- 2.4. Samenstelling en taken teams
 - 2.3.1. Landelijk coördinatieteam
 - 2.3.2. Regionaal coördinatieteam
 - 2.3.3. Plaatselijk actieteam

3. AFWIKKELING VAN BESTRIJDINGSACTIES

- 3.1. Financiële afwikkeling
- 3.2. Rapportage
- 3.3. Evaluatie

4. VOORBEREIDING

- 4.1. Bestrijdingsplan
- 4.2. Klappers en draaiboeken
- 4.3. Regelingen en contracten
- 4.4. Wettelijke regelingen
- 4.5. Financiële regelingen
- 4.6. Ontwikkelen systemen en materieel
- 4.7. Verbindingenplan
- 4.8. Alarmoefeningen

5. SAMENVATTING TAAKVERDELING BESTRIJDINGSORGANISATIE

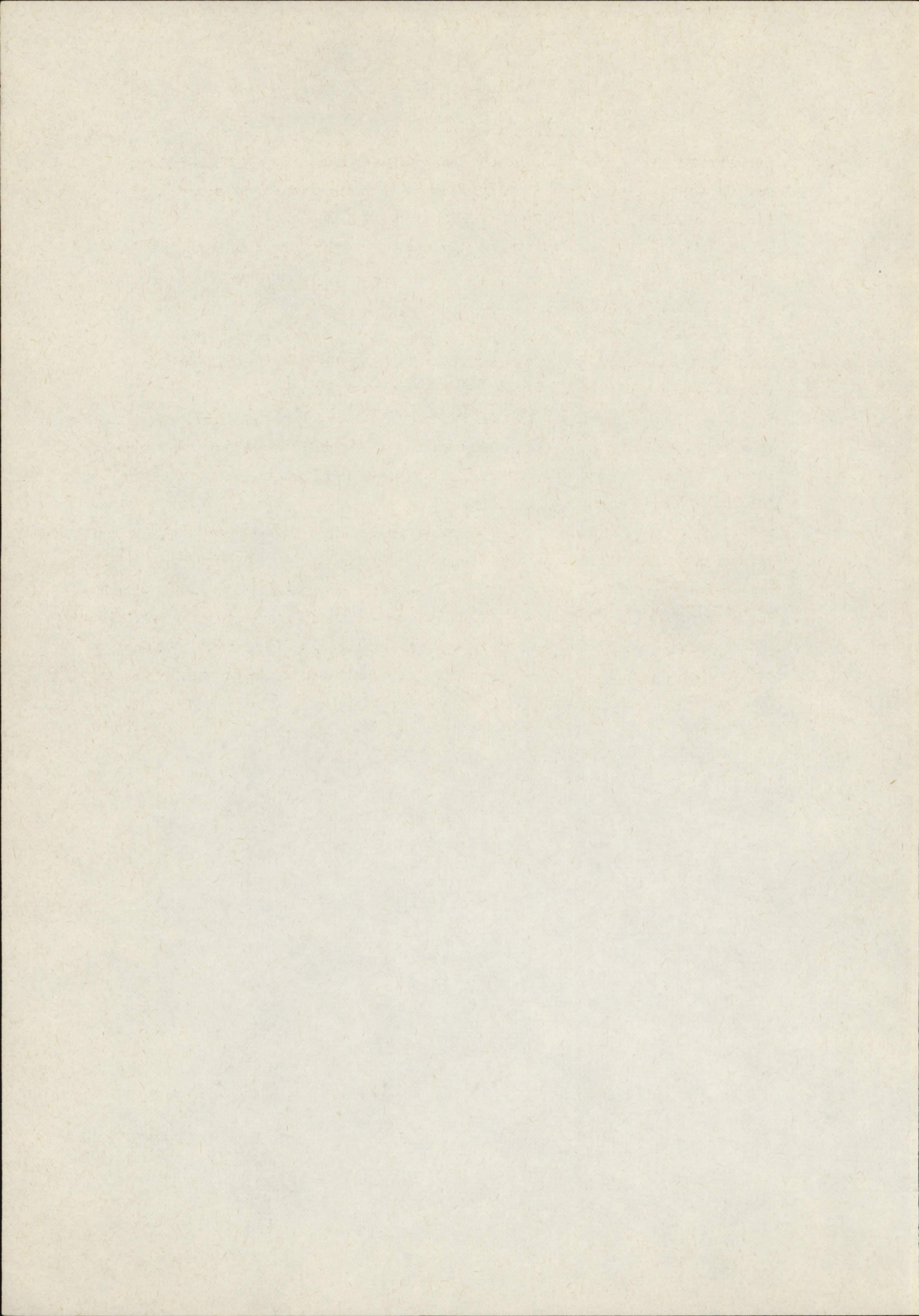
- 5.1. Taken landelijk coördinatieteam
- 5.2. Taken regionaal coördinatieteam
- 5.3. Taken plaatselijk actieteam

BIJLAGE

Organisatiestructuur oliebestrijding op de kust

LITERATUUR

- (1) Interimrapport bestrijding strandvervuiling door olie.
Interprovinciale Commissie "Strandvervuiling door olie",
september 1977.
- (2) Verontreiniging van de Waddenzee door olie.
Rijkswaterstaat, directie Noordzee, rapport NZ-R-77.018,
november 1977.
- (3) Rampenbestrijdingsplan Noordzee.
Rijkswaterstaat, directie Noordzee, maart 1979.

INLEIDING

Dit eerste interimrapport van de werkgroep "Grote olieverontreiniging van de kust" bevat het voorstel voor de organisatie en de coördinatie van de bestrijding van kustvervuiling door olie.

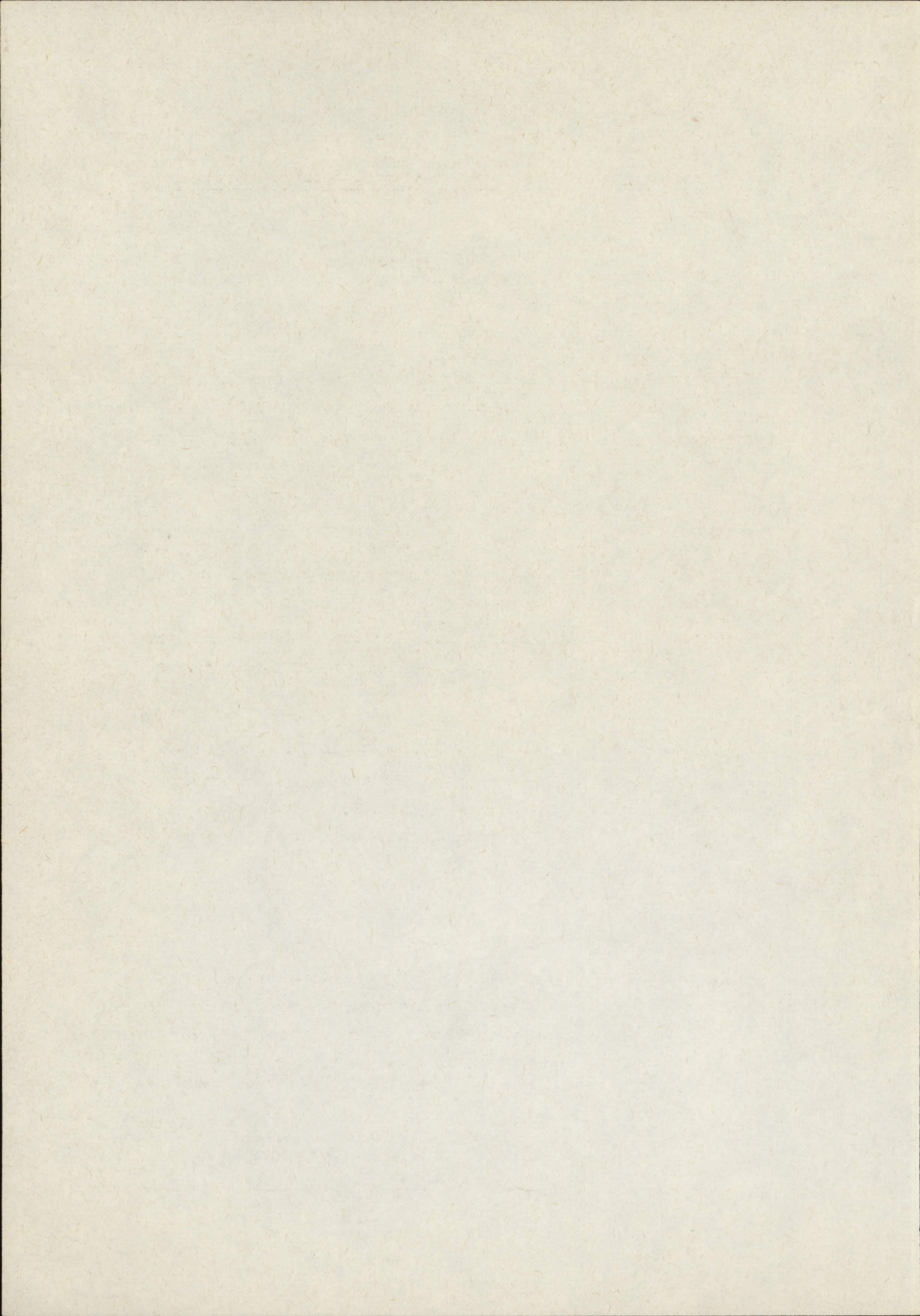
De werkgroep, ingesteld door de minister van Verkeer en Waterstaat in overleg met de provinciale besturen, bestaat uit vertegenwoordigers van de kustprovincies en rijkswaterstaat, met de hoofdingenieur-directeur van de directie Noordzee als voorzitter.

De werkgroep is voorts uitgebreid met vertegenwoordigers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen.

Het doel van de coördinatieregeling is het maken van duidelijke afspraken voor samenwerking tussen diensten en instellingen die belast c.q. betrokken zijn of betrokken kunnen worden bij het opruimen, afvoeren en verwerken van op de kust aangespoelde olie.

Voor het welslagen van grotere bovengemeentelijke oliebestrijdingsacties op de kust is het noodzakelijk de coördinatieregeling te volgen.

Aangezien een grote olieverontreiniging van de kust elke dag kan optreden stelt de werkgroep voor deze regeling op regionaal niveau uit te werken en in hoofdlijnen op werkniveau te doen ingaan, in afwachting van de formele goedkeuring en overeenstemming tussen de betrokken bestuurlijke instanties.

VOORGESTELDE REGELING VOOR BESTRIJDING VAN KUSTVERVUILING
DOOR OLIE

1. Algemeen

1.1. Noodzaak

Ondanks de aanwezigheid van noodplannen in enkele gemeenten en provincies is Nederland niet voorbereid op het gecoördineerd opruimen van grote olieverontreinigingen van de kust.

Gelet op de hoeveelheid in Nederlandse havens aangevoerde olie alsmede de omvang van het olietransport langs de Nederlandse kust is een aanzienlijke verontreiniging van die kust niet ondenkbaar.

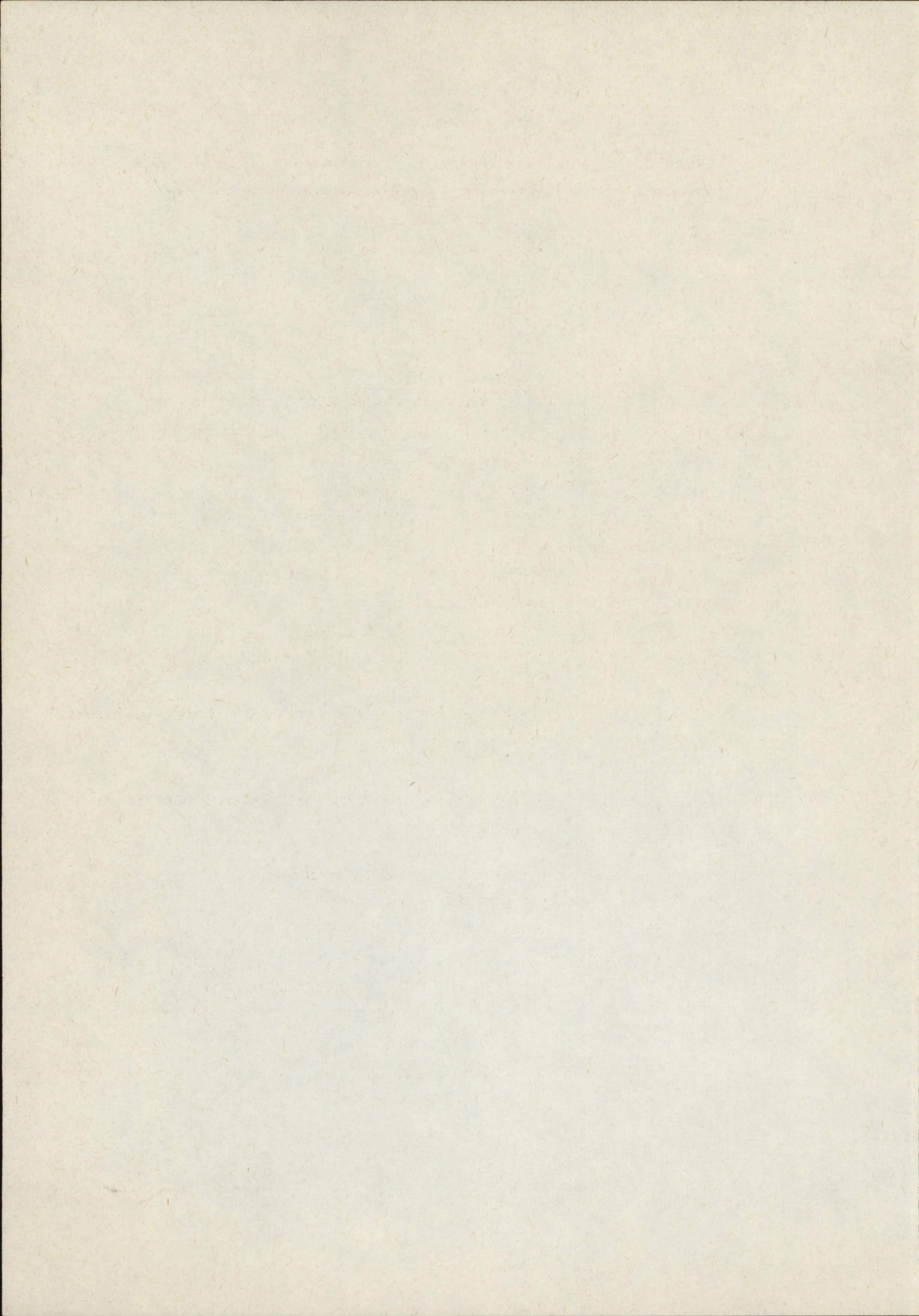
Goed gecoördineerde bestrijdingsacties zijn noodzakelijk om de in lit.(1) en (2) aangegeven schade voor het milieu, recreatie en drinkwaterwinning zoveel mogelijk te beperken.

Bovendien is coördinatie noodzakelijk om effectieve inzet van personeel en effectief gebruik van oliebestrijdingsmaterieel te verzekeren.

Zoals aangegeven in lit (1) zijn een aantal graden van vervuiling van de kust te onderscheiden. Ondanks de mogelijkheid dat ingeval van een vervuiling van geringe omvang slechts één instantie wordt belast met de bestrijding dient ook in dat geval centraal informatie te worden ingewonnen.

1.2. Doel van de coördinatieregeling

Het doel van de coördinatieregeling is het bevorderen van de samenwerking tussen alle diensten en instanties die betrokken zijn bij bestrijding van verontreiniging van de kust door olie ter minimalisering van de veroorzaakte schade en de bestrijdingskosten.

1.3. Werkgebied

De regeling geldt voor de gehele Nederlandse kust inclusief de kusten langs de Waddenzee, het Eemsestuarium en de Zeeuwse estuaria zoals Ooster- en Westerschelde.

Daarnaast zijn voor de Noordzee en genoemde kustwateren aparte regelingen beschikbaar of in voorbereiding.

1.4. Betrokken diensten en instellingen

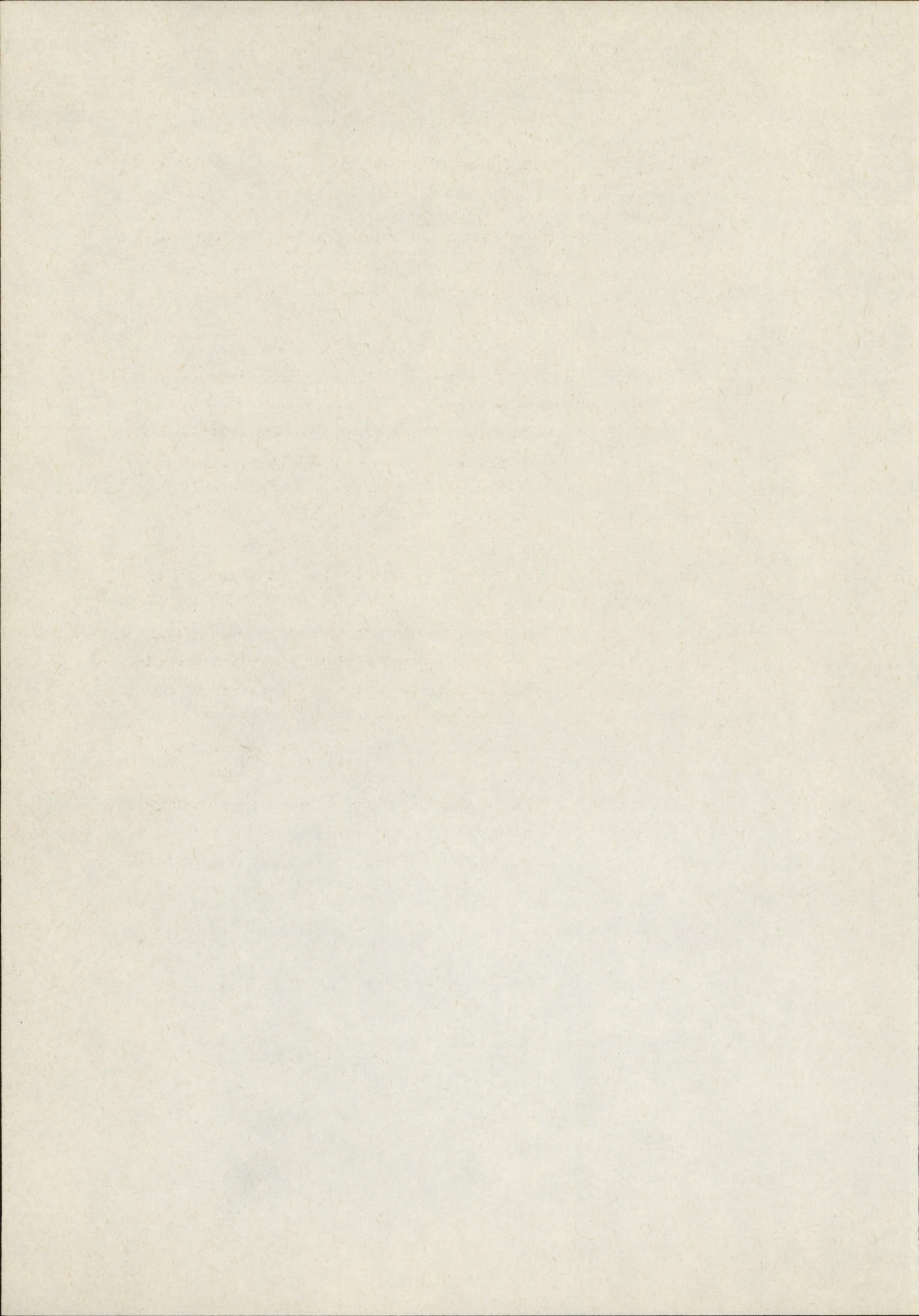
De volgende diensten en instellingen beschikken of kunnen beschikken over personeel en/of materieel voor bestrijding van olieverontreinigingen op de kust of zijn hierbij betrokken.

- Rijkswaterstaat,
- Regionale inspectie Milieuhygiëne,
- Kustprovincies - provinciale waterstaat,
- Kustgemeenten,
- Waterschappen,
- Bescherming Bevolking,
- Staatsbosbeheer,
- Koninklijke Landmacht, Marine en Luchtmacht,
- Aannemingsbedrijven.

De werkgroep heeft gezien welke van deze instanties direct betrokken zouden kunnen zijn bij de operationele oliebestrijding.

Bij het bestuurlijk overleg, dat eveneens zal moeten plaatsvinden kunnen tevens betrokken zijn:

- Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening,
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat,
- Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
- Ministerie van Defensie,
- Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk,
- Ministerie van Binnenlandse Zaken,
- Ministerie van Buitenlandse Zaken.

1.5. Algemene opzet voorgestelde organisatie

1.5.1. Uitgangspunten

De werkgroep is na bestudering van de problemen gekomen tot de in dit interimrapport aangegeven oplossing. Hierbij is rekening gehouden met onder andere de wens om:

- a) bestaande organisaties oliebestrijdingstaken te laten uitvoeren met een minimale vaste kern van hiermee belast personeel, die naar behoefte wordt aangevuld met overige beschikbare personeelsleden;
- b) organisatie van de bestrijding van een kleine verontreiniging, die van oudsher in de gemeentelijke sfeer wordt opgelost, zo goed mogelijk te laten aansluiten op de organisatie bij grotere verontreiniging;
- c) de provincies met haar contacten met de gemeenten en met haar verantwoordelijkheid voor de milieuhygiëne zoveel mogelijk in te schakelen;
- d) de regionale rijkswaterstaatsdiensten met hun specifieke milieutaken op de rijkswateren, hun beheer van kustgedeelten en stranden en deel uitmakend van de totale rijkswaterstaatsorganisatie, eveneens hierbij te betrekken;
- e) de algemene coördinatie van de oliebestrijding ter zee, op de estuaria en aan de kust te bewerkstelligen;
- f) bestuurlijke en technisch-operationele aspecten in afzonderlijke organisaties goed gecoördineerd te behandelen;
- g) de financiële gevolgen zo goed mogelijk in de hand te houden en af te wikkelen.

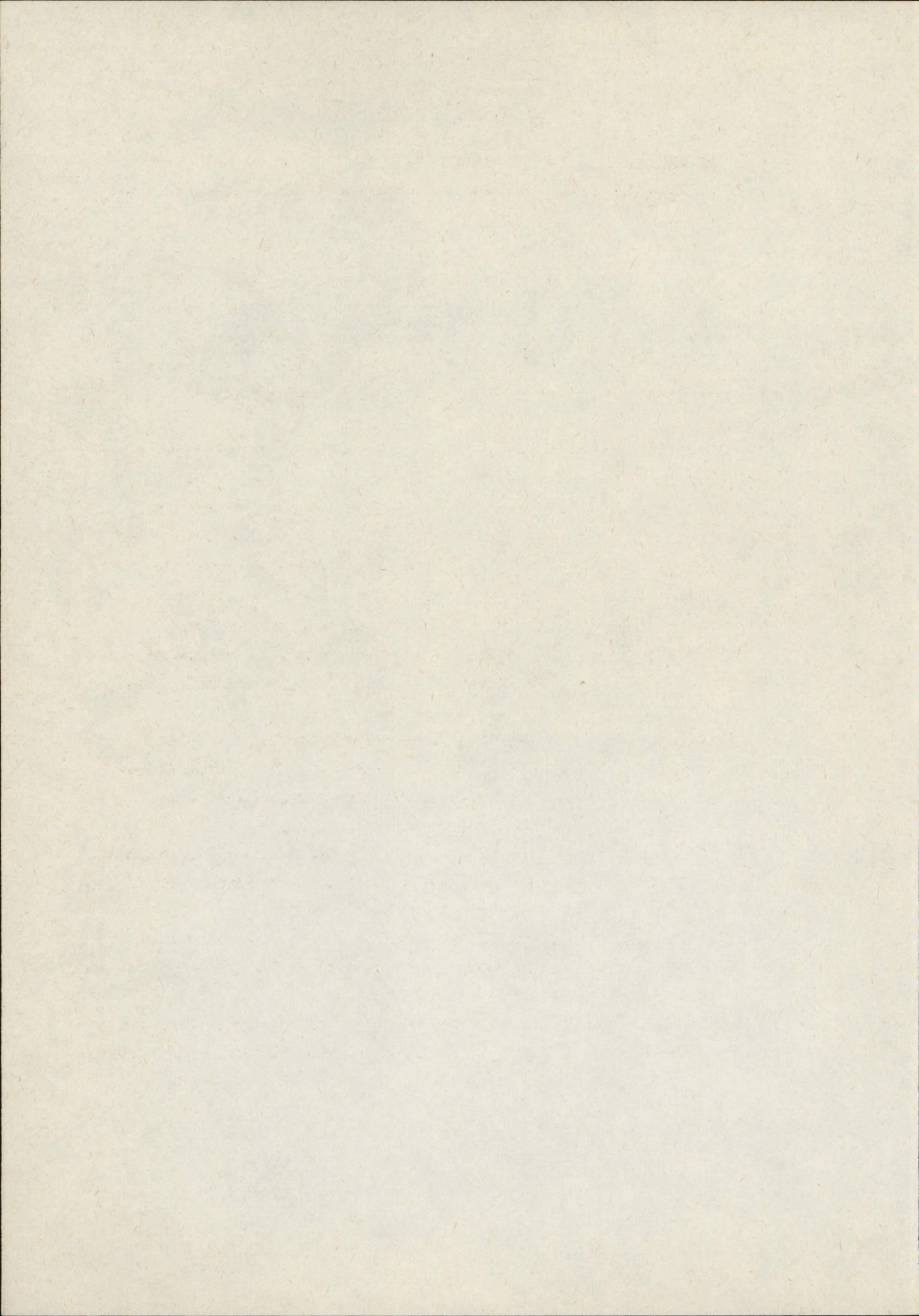
De volgende organisatie wordt voorgesteld:

A. Er komen 3 niveau's, n.l.:

- plaatselijk
- regionaal
- landelijk (eventueel ook internationaal)

B. Er komen 2 organisaties, n.l.:

- technisch-operationele
- bestuurlijke.

1.5.2. De technisch-operationele organisatie

De opbouw van de technisch-operationele organisatie is schematisch weergegeven op bijlage 1.

Op plaatselijk niveau worden de gemeenten belast met de olie-opruiming. Indien bij een grote verontreiniging deze taak de capaciteit van een bepaalde gemeente te boven gaat dan kan deze worden ondersteund door de regionale organisatie. Dit moet van te voren per gemeente worden besproken en vastgelegd.

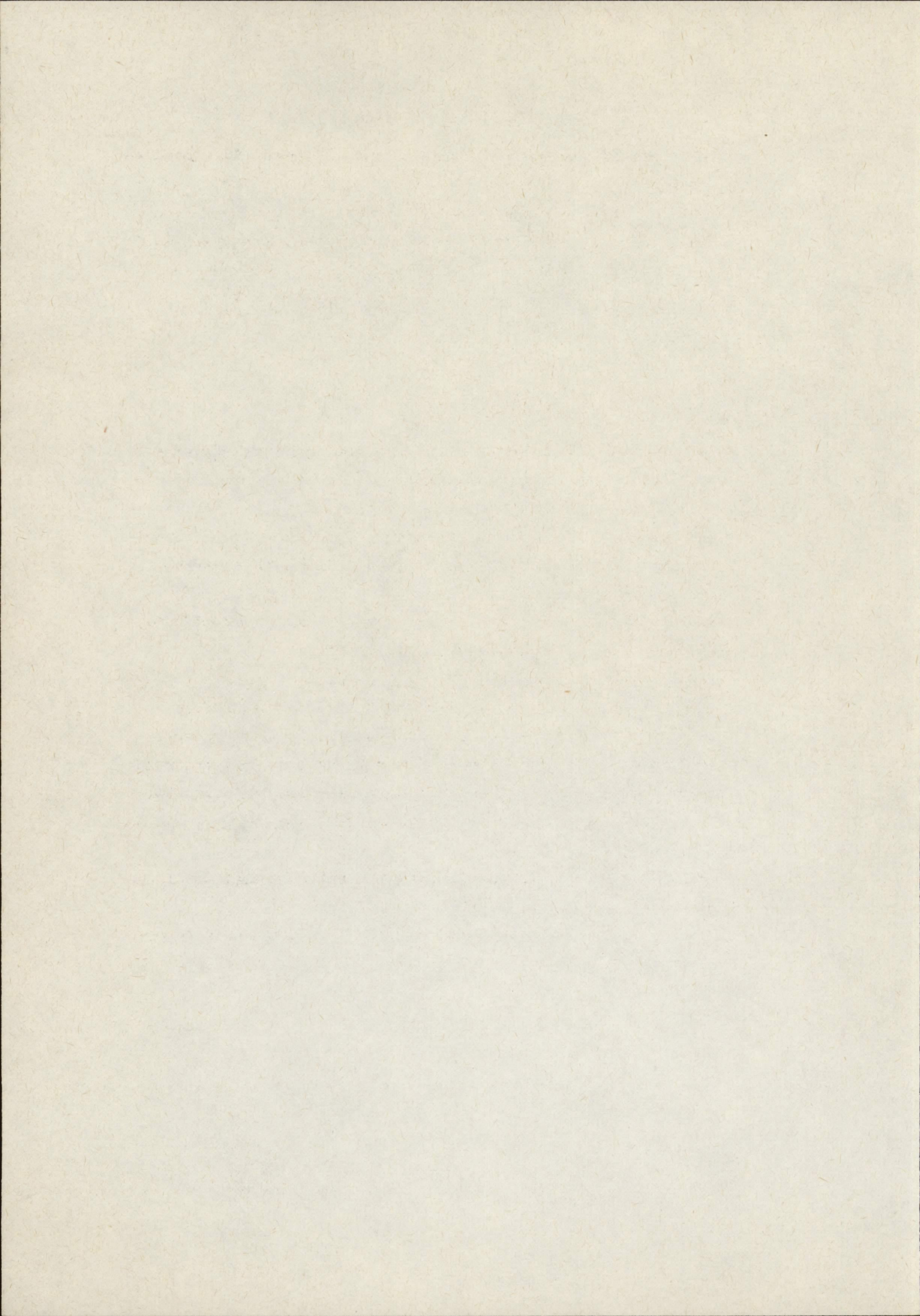
Op regionaal niveau worden voor de 5 kustprovincies regionale coördinatieteams aangewezen bestaande uit vertegenwoordigers van de provinciale waterstaat, de regionale rijkswaterstaatsdirectie, het landelijk coördinatieteam cq. de directie Noordzee en nader per provincie te bepalen vertegenwoordigers van andere departementen, kustgemeenten en kustwaterschappen. Grote verontreinigingen van de kust worden onder leiding van deze regionale coördinatieteams aangepakt. Het regionaal coördinatieteam verzorgt de voorbereiding op provinciaal niveau.

Op landelijk niveau werkt het landelijk coördinatieteam, dat voornamelijk bestaat uit functionarissen van de directie Noordzee van de Rijkswaterstaat, vertegenwoordigers van de betrokken kustprovincies en van de meest betrokken ministeries.

Afhankelijk van de omstandigheden wordt de bezetting van dit team uitgebreid met vertegenwoordigers van andere ministeries en/of met specialisten van particuliere bedrijven.

Dit team voert met uitzondering van de alarmering en verkenning geen directe bestrijdingsacties op de stranden uit, maar coördineert de acties op de Noordzee en op de kust.

Het voert overleg met vertegenwoordigers van de veroorzaker van de vervuiling en verzorgt de informatiestroom intern en naar buiten.

In de voorbereidende fase bevordert het landelijk coördinatieteam het tot stand komen en de harmonisatie van bestrijdingsplannen. Na afloop van bestrijdingsacties regelt het tevens de gehele afwikkeling (financiering, verslaggeving en evaluatie). In het kader van het Verdrag van Bonn verzorgt de directie Noordzee zonodig de contacten met de aangewezen operationele diensten van de nabuurlanden rondom de Noordzee.

1.5.3. De bestuurlijke organisatie

Naast de technisch-operationele organisatie kan er behoefte aan bestuurlijk overleg bestaan.

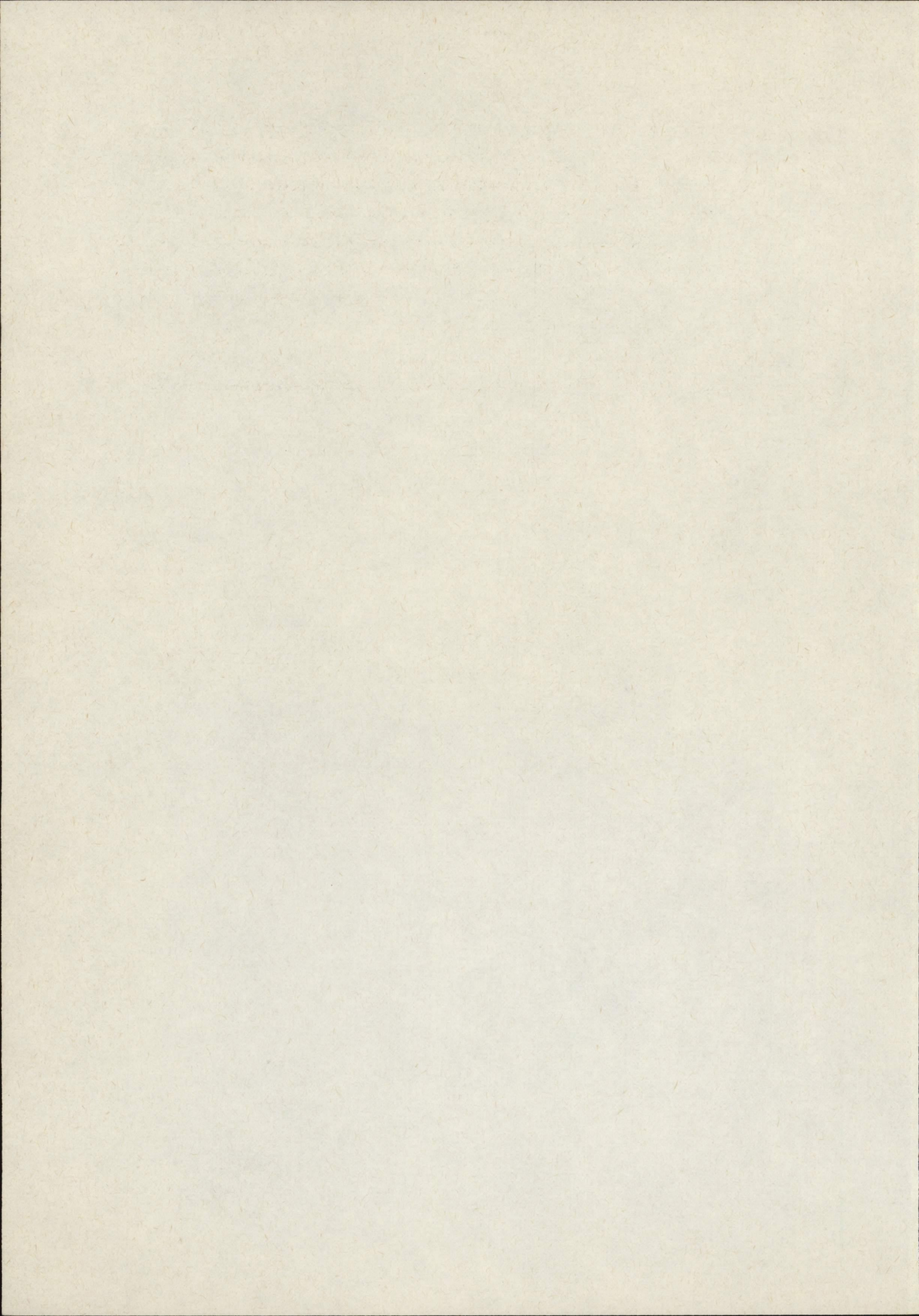
Op regionaal niveau kan hiertoe per provincie een overleg worden gevoerd tussen leden van het provinciaal bestuur en de betrokken gemeentebesturen.

Via de provinciale waterstaat bestaat een rechtstreekse verbinding met het regionale coördinatieteam.

Op landelijk niveau kan zonodig bij voorkomende situaties overleg worden gevoerd door vertegenwoordigers van de meest betrokken ministeries. Dit zijn de ministeries van Verkeer en Waterstaat, Cultuur - Recreatie en Maatschappelijk Werk, Volksgezondheid en Milieuhygiëne, Binnenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken.

Laatstgenoemd ministerie wanneer er behoefte bestaat aan internationaal diplomatiek overleg.

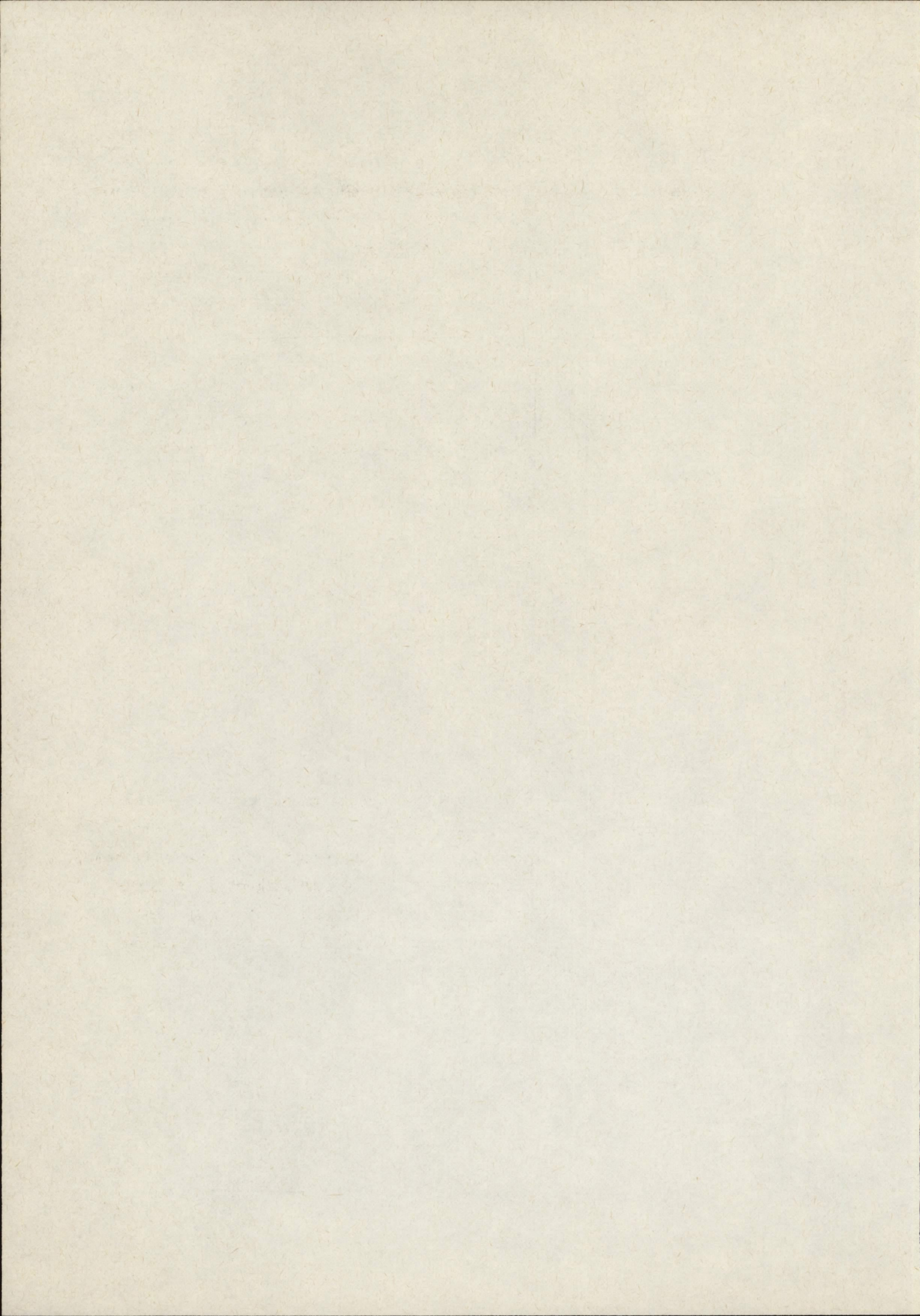
Het landelijk coördinatieteam verzorgt de operationele informatie in dit overleg.

Voor een doelmatige bestrijding van olieverontreiniging van de kust is een goede technisch-operationele organisatie van groot belang. Bestuurlijk overleg is niet altijd nodig.

Wanneer dit overleg moet plaatsvinden en op welke wijze is zeer afhankelijk van de feitelijke omstandigheden zoals aard, omvang en locatie van de olieverontreiniging. Dit zal door de instanties die bij het bestuurlijk overleg zijn betrokken moeten worden bepaald.

In verband hiermee zijn in het hierna volgende alleen de technisch-operationele organisatie en de operationele procedures nader uitgewerkt.

2. OPERATIONELE PROCEDURES

Bij het bepalen van operationele procedures voor oliebestrijdingsacties op de kust dient onderscheid te worden gemaakt tussen plaatselijke acties en uitgebreide acties.

Een eenduidig onderscheid tussen deze acties is niet te maken. Dit is per gemeente verschillend en hangt af van het technische vermogen en de beschikbare mankracht van de gemeente om een hoeveelheid aangespoelde olie binnen een bepaalde termijn te bestrijden.

In het algemeen is er sprake van een uitgebreide actie zodra de gemeente de bestrijdingsacties zelf niet meer aankan en derhalve hulp in de vorm van mankracht en materieel behoeft. Dit is veelal het geval indien de kust over grote lengte is vervuild en/of meerdere gemeenten zijn getroffen.

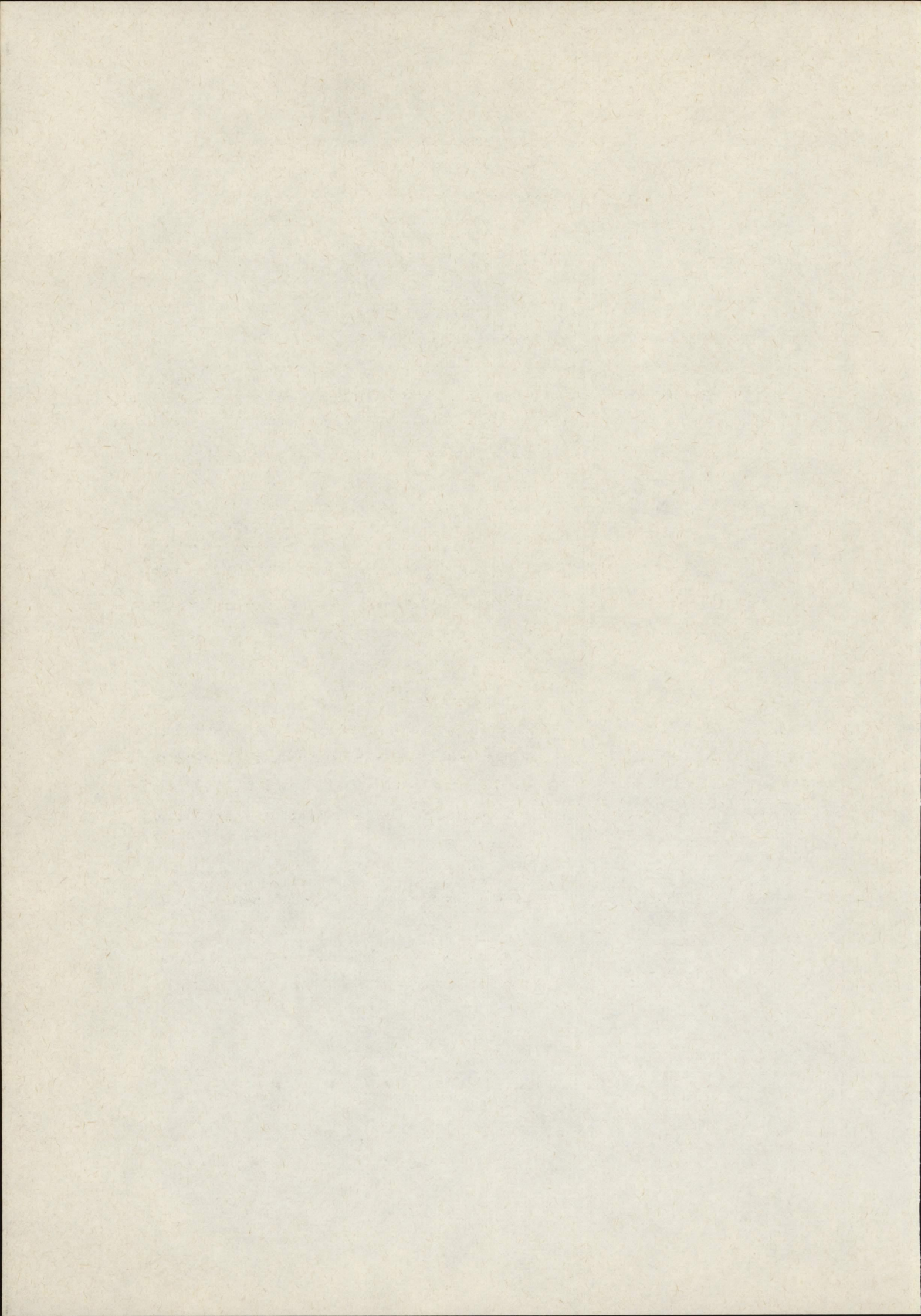
Coördinatie van de bestrijdingsacties is dan nodig.

In de operationele procedures kunnen 3 hoofdfasen worden onderscheiden, namelijk:

- melding
- alarmering
- bestrijding.

2.1. Melding

De veroorzaker van de kleinere olieverontreiniging van de kust is meestal onbekend. De olie kan reeds op zee zijn verkend. Het is echter ook mogelijk dat deze pas op het strand wordt geconstateerd. Bij een grote verontreiniging van de zee en de kust is de bron meestal bekend. Een aangevaren of gestrande olietanker en een niet meer onder controle zijnde situatie op een mijnbouwinstallatie zijn voorbeelden hiervan.

2.1.1. Melding van een olievlek op zee

Olievlekken op zee die onder invloed van wind en zee naar de kust worden gedreven en deze kunnen vervuilen worden voor het grootste deel gesignaleerd door de directie Noordzee van de rijkswaterstaat.

Deze directie is belast met de opsporing en bestrijding van olie op zee.

Ook andere diensten en bedrijven die op of boven de Noordzee verkeren signaleren geregeld olievlekken op zee.

De aanwezigheid van deze olievlekken wordt doorgegeven aan het Controle en Informatie Centrum (CIC) van de rijkswaterstaat, directie Noordzee te Hoek van Holland.

Voor een juiste beoordeling van de situatie worden ondermeer opgegeven

- de afmetingen van de olievlek;
- de plaats van de olievlek in geografische coördinaten of peiling en afstand t.o.v. een vast punt op de kust.

Indien onvoldoende gegevens bekend zijn, wordt een aanvullende verkenning met schip of vliegtuig uitgevoerd.

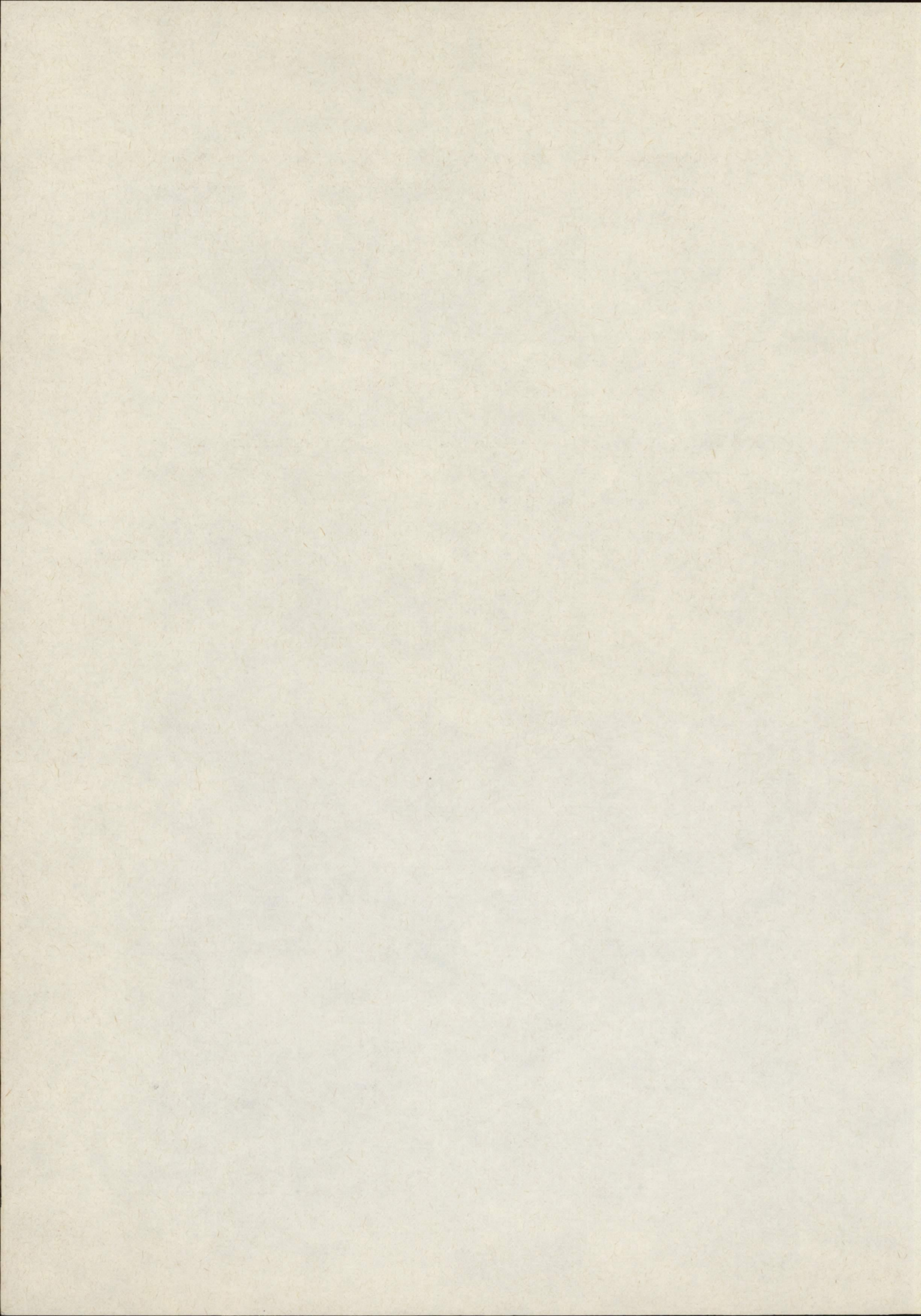
2.1.2. Melding van olievervuiling van de kust

Indien door de kustgemeenten of door derden op het strand olie is gesignaleerd wordt dit gemeld aan de regionale alarmpost.

Deze post geeft de melding door aan het Controle en Informatie Centru, de provinciale waterstaat en de regionale rijkswaterstaatsdirectie onder opgave aan:

- de omvang van de olievervuiling;
- de locatie van de olievervuiling door vermelding van gemeentenaam en/of kilometerpalen op het strand.

Door de regionale alarmpost wordt bij de nabuurgemeenten van de getroffen gemeente naar een eventuele strandvervuiling geïnformeerd.

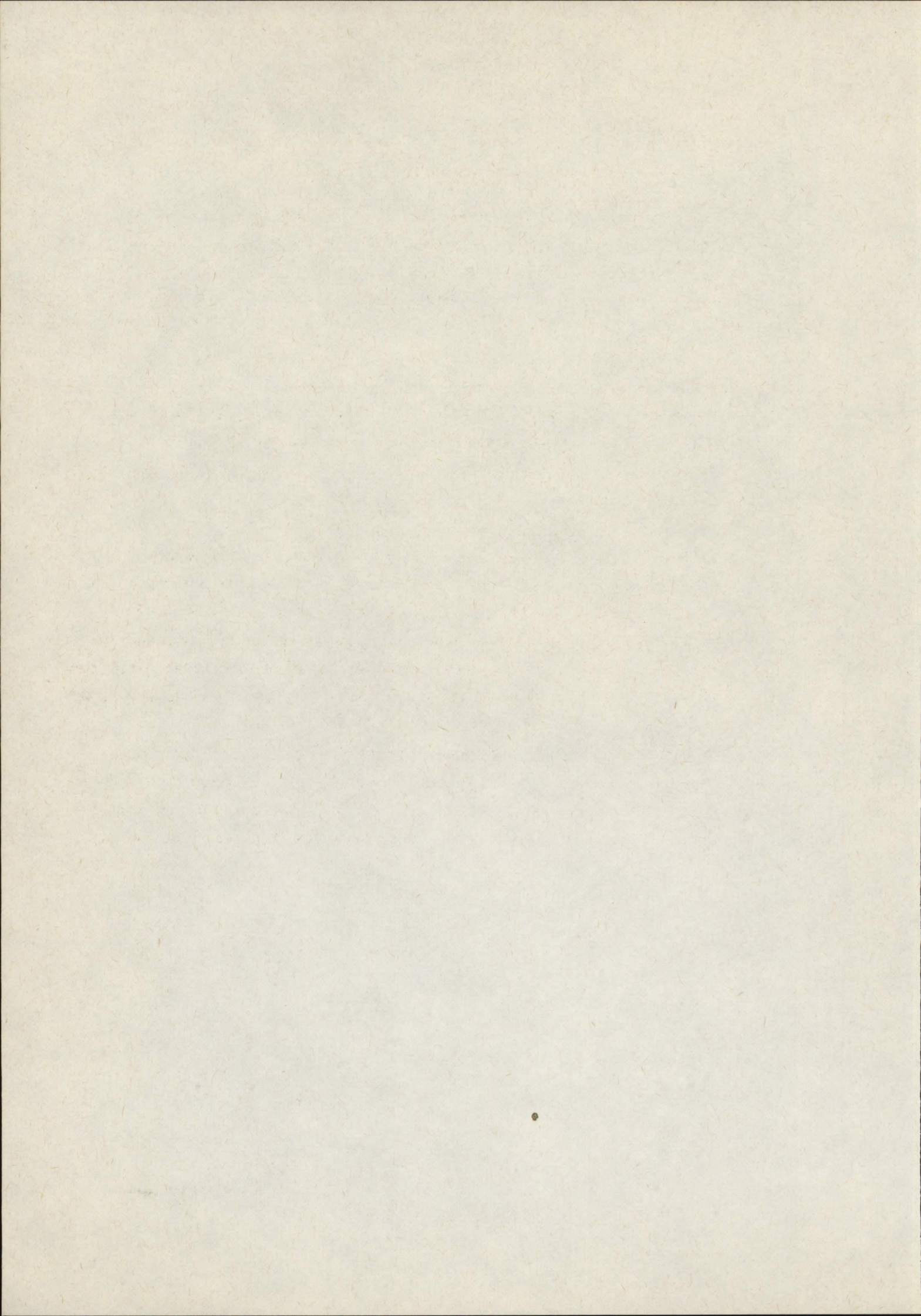
2.1.3. Melding van een schip of installatie in moeilijkheden

Een eerste bericht over een olietanker of mijnbouwinstallatie in moeilijkheden wordt gemeld aan het Controle en Informatie Centrum. Het CIC geeft dit bericht onmiddellijk door aan de afdeling rampenbestrijding van de directie Noordzee.

De melding wordt geverifieerd en aanvullende gegevens worden verzameld, zoals

- naam van betrokken schip of installatie,
- positie,
- reder, eigenaar of vertegenwoordiger,
- bijzonderheden.

Indien het een mijnbouwinstallatie betreft wordt het Staats-toezicht op de Mijnen ingelicht, dat verdere stappen onderneemt. Van rijkswege kunnen aanwijzingen of opdrachten gegeven worden aan een in moeilijkheden verkerende tanker of aan een offshore exploitatiemaatschappij om verslechtering van de situatie te voorkomen.

2.2. Alarmering

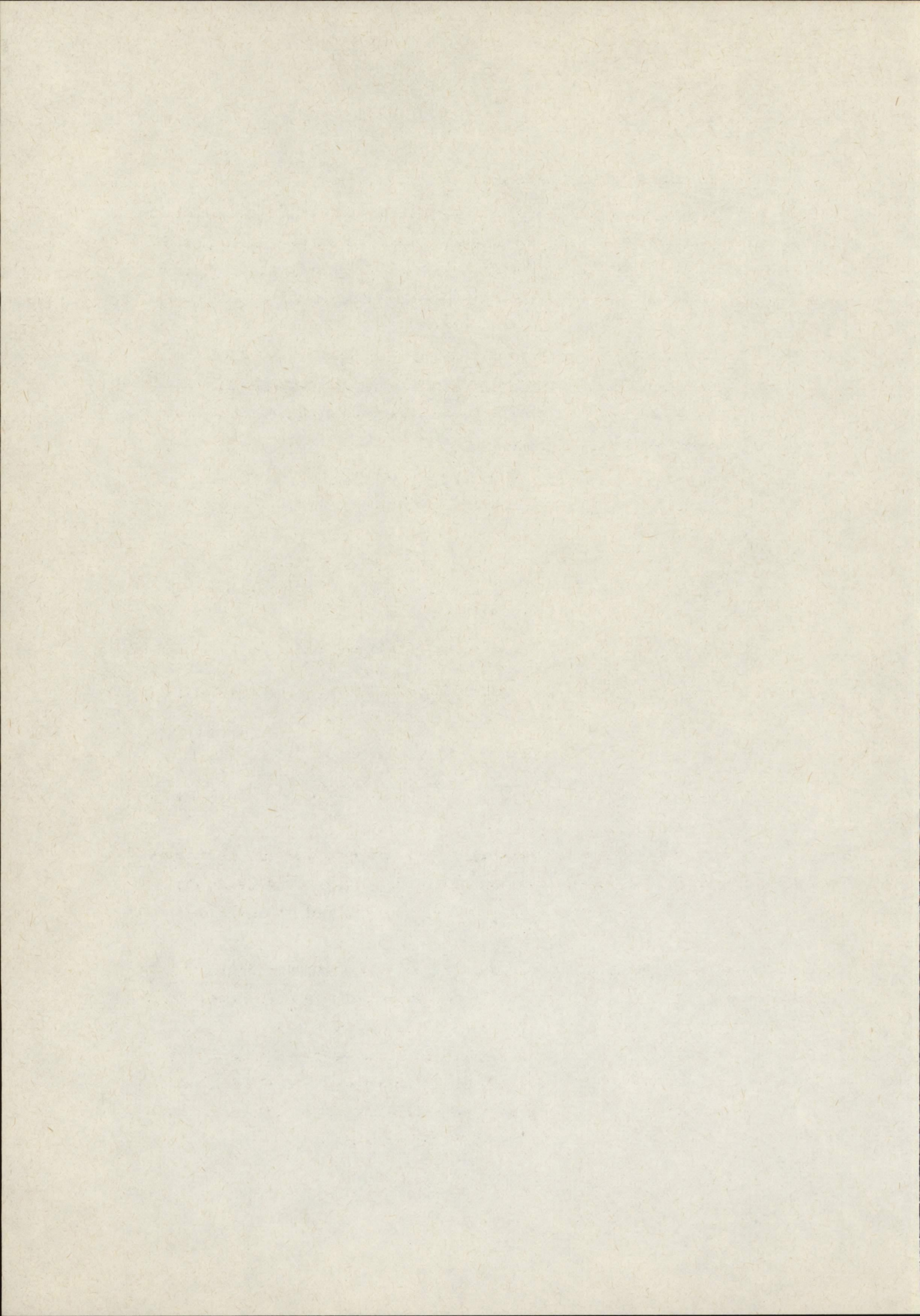
2.2.1. Alarmering bij plaatselijke acties

Indien op het Controle en Informatie Centrum vastgesteld wordt dat een op zee gemelde olievlek onder invloed van de heersende wind een bedreiging inhoudt voor de kust alarmeert het de wachtdoende functionaris van de afdeling rampenbestrijdingsorganisatie van de directie Noordzee.

Wordt door deze ook onderkend dat de oliemelding gevolgen kan hebben voor de kust dan waarschuwt hij de regionale alarmpost en de rijkswaterstaatsdirectie van de bedreigde kustprovincie. De regionale alarmpost alarmeert de technisch-operationele mensen van de bedreigde kustgemeenten en informeert het regionaal coördinatiecentrum.

Ingeval een strandvervuiling aan het Controle en Informatie Centrum is gemeld zonder dat tevoren een olievlek op zee werd gesignaleerd alarmeert het Controle en Informatie Centrum, afhankelijk van de aard van de melding, de wachtdoende functionaris van de directie Noordzee. Deze kan besluiten tot het laten uitvoeren van een verkenningsvlucht ter verificatie van in de kustzone op zee aanwezige olie.

De resultaten van de verkenning worden door de functionaris door gegeven aan het regionaal coördinatiecentrum en de betrokken gemeenten. Indien de vlek van een vrij grote omvang blijkt te zijn dan worden ook de nabuurgemeenten van de getroffen gemeenten gealarmeerd.

2.2.2. Alarmering bij uitgebreide acties

Een grote hoeveelheid olie is op zee vrijgekomen en wordt op zee bestreden. Het rampenteam Noordzee, bestaande uit een beleids- en operationeel team, is bijeengeroepen. De acties op zee worden geleid en gecoördineerd vanuit het rampencentrum van de directie Noordzee.

Indien de kust wordt bedreigd alarmeert het operationeel team van de directie Noordzee de regionale alarmposten en enkele andere in aanmerking komende diensten. In ieder geval worden gewaarschuwd:

- a) de kustdirectie van de rijkswaterstaat
- b) het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
- c) het ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne
- d) afdeling Voorlichting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat
- e) het Staatsbosbeheer (i.v.m. vogelopvang).

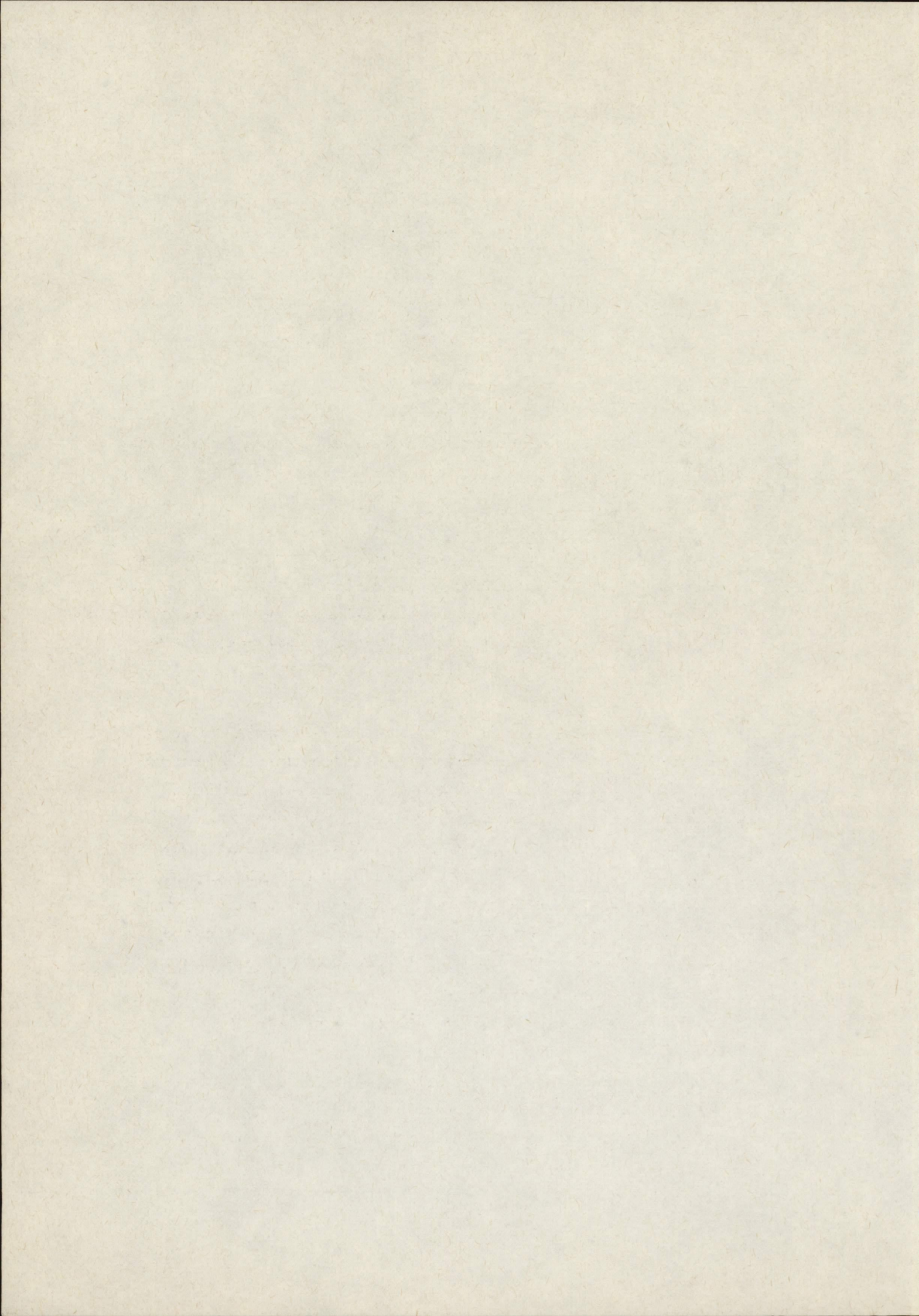
De alarmeringsfase is bedoeld om de gereedheid en paraatheid van de betrokken instanties op te voeren.

De regionale alarmpost stelt de Provinciale Waterstaat en de kustgemeenten in kennis van de situatie.

Afhankelijk van de omstandigheden wordt vanuit het regionaal coördinatiecentrum, de consulent Openluchtrecreatie en de regionale inspecteur der Volksgezondheid geïnformeerd.

Indien noodzakelijk kunnen door de gewaarschuwde instanties reeds acties worden voorbereid of genomen, zoveel mogelijk in overeenstemming met het opgestelde noodplan.

Het landelijk coördinatiecentrum dient zo spoedig mogelijk in kennis te worden gesteld van deze voorbereide of indien noodzakelijk, reeds genomen acties in verband met fiatering en zonodige coördinatie van deze activiteiten.

2.3. Bestrijding

2.3.1. Plaatselijke bestrijdingsacties

De gemeentelijke diensten beschikken over voldoende personeel en materieel om de olie te bestrijden en ondernemen zonodig actie.

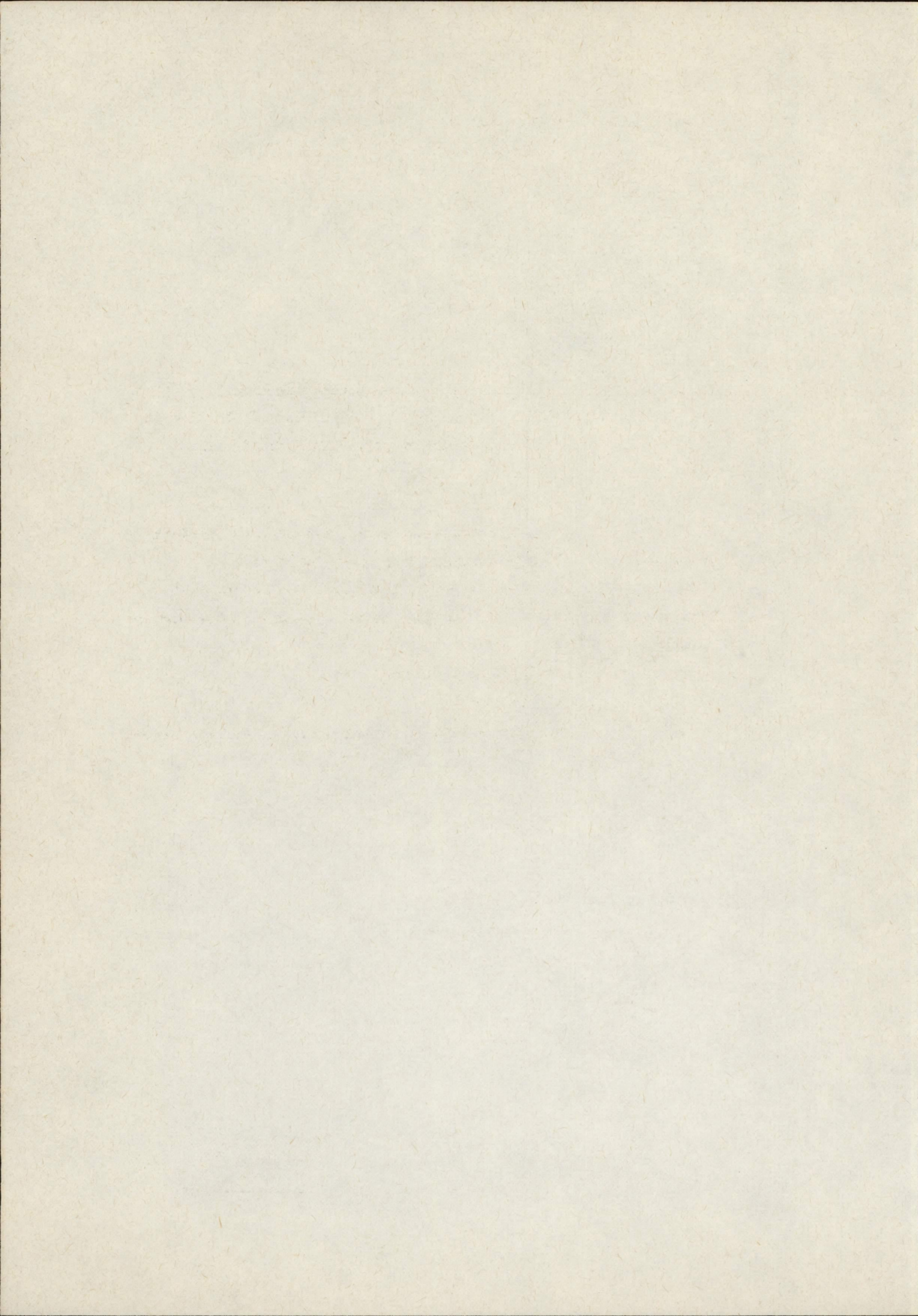
De regionale alarmpost en de directie Noordzee worden zo mogelijk tijdens, anders na dergelijke acties, hiervan op de hoogte gesteld. Coördinatie van de acties is meestal niet nodig.

2.3.2. Uitgebreide bestrijdingsacties

Indien de noodzakelijke oliebestrijding op de kust de mogelijkheden van de gemeenten te boven gaat zijn uitgebreide acties nodig.

Dit is het geval wanneer bij vervuiling of dreigende vervuiling van grote delen van de kust er bij de gemeente niet voldoende personeel en materieel beschikbaar is om de oliebestrijdingsacties binnen een bepaalde tijd op adequate wijze uit te voeren. Een beroep moet worden gedaan op het regionale team en eventuele toekomstige regionale c.q. centrale materieeldepôts.

Op alle niveau's, plaatselijk - regionaal en landelijk, zijn nu actie- resp. coördinatieteams werkzaam waarin alle betrokken instanties zijn vertegenwoordigd. Het kleinste gebied waarin de bestrijdingsacties zelfstandig zullen worden geleid en gecoördineerd zijn kustvakken ter grootte van een gemeente. Per provincie wordt de oliebestrijdingsactiviteiten bepaald door het regionaal coördinatieteam. De landelijke coördinatie vindt plaats door het landelijke coördinatieteam, dat is ondergebracht bij de directie Noordzee van de rijkswaterstaat. Hiermee is tevens de algemene coördinatie van de oliebestrijding op de Noordzee op de estuaria en aan de kust gerealiseerd.

2.3. Samenstelling en taken teams

2.3.1. Landelijk coördinatieteam

Samenstelling

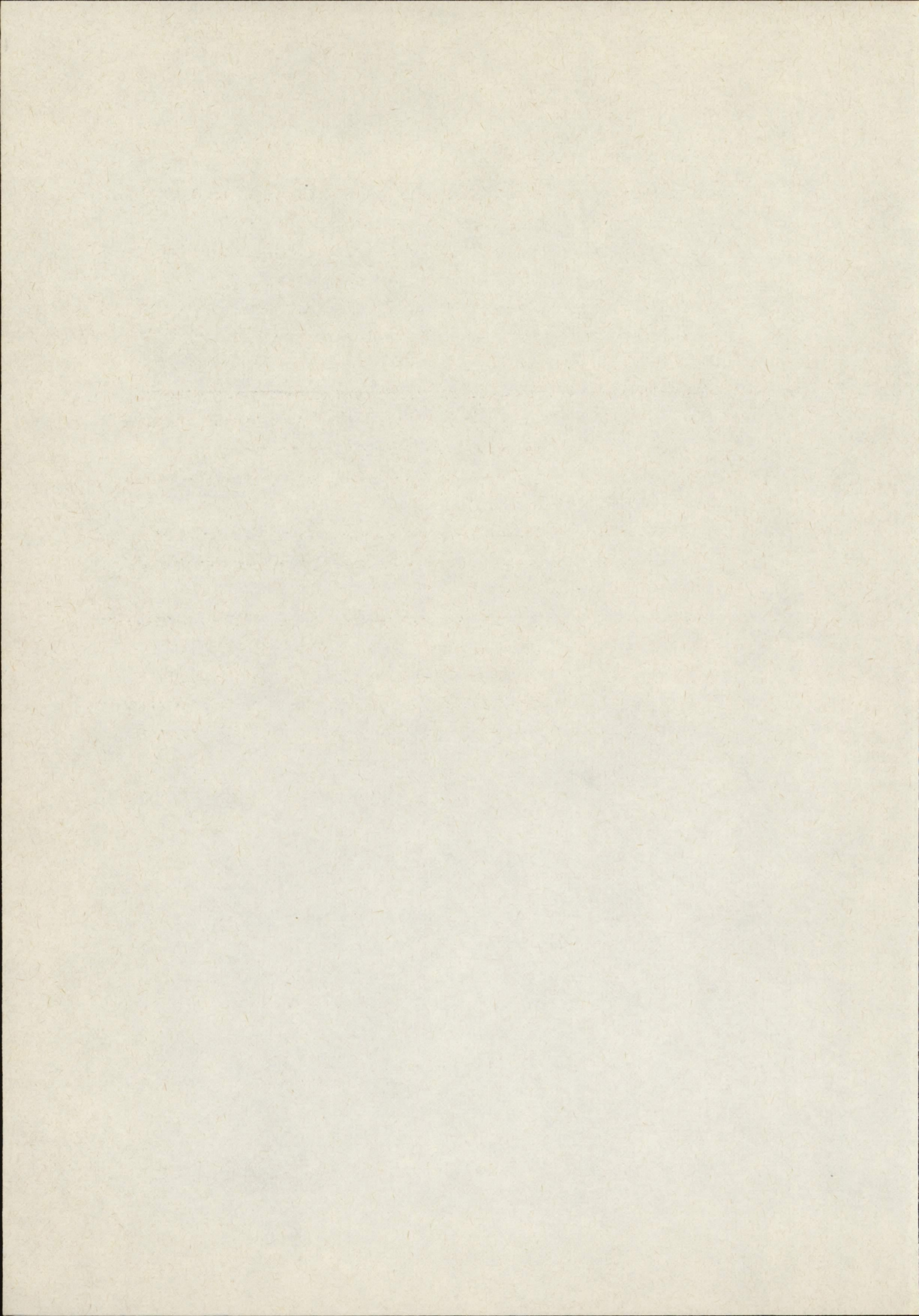
Het rampenteam van de directie Noordzee, dat wordt opgeroepen in geval een ernstig incident op de Noordzee heeft plaatsgevonden (lit. (3)), vormt de basisbezetting voor het team dat de oliebestrijdingsacties op de kust landelijk coördineert. Het landelijk coördinatieteam wordt geleid door de hoofdingenieur-directeur van de directie Noordzee en bestaat uit

vertegenwoordigers van:

- de directie Noordzee
- ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
- ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne
- regionaal coördinatieteam(s) van getroffen provincie(s).

Dit beleidsteam kan ad-hoc worden uitgebreid met vertegenwoordigers van:

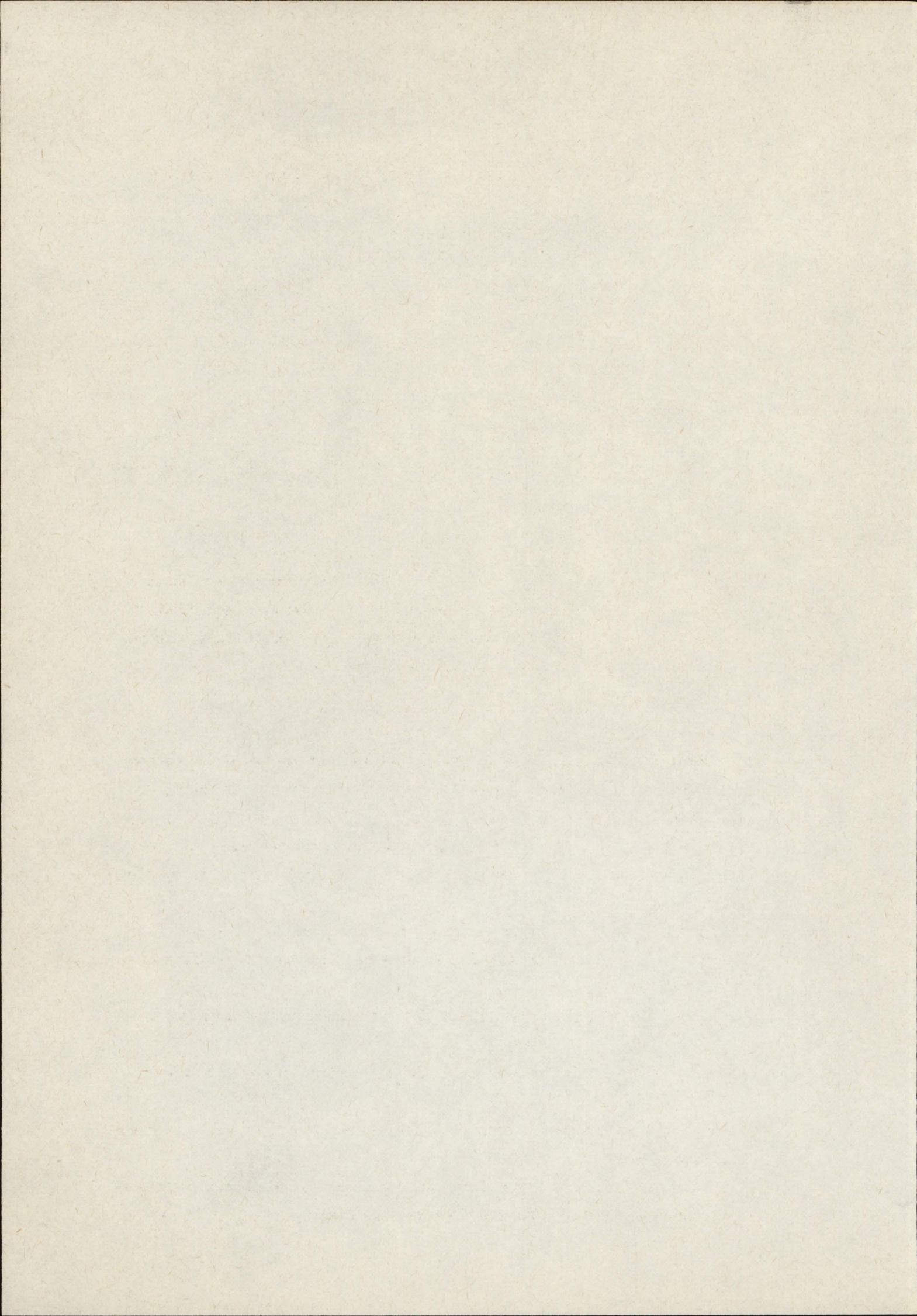
- ministerie van Binnenlandse Zaken
- ministerie van Defensie
- externe adviseurs (laboratoria, olieindustrie, aannemers, ed.)

Taken tijdens acties

In verband met haar coördinerende rol verricht het landelijk coördinatieteam tijdens acties de volgende taken:

- verzamelt zoveel mogelijk informatie om tot een goede beoordeling van de omvang van de vervuiling te komen;
- overlegt of en zo ja, op welke wijze de bestrijding moet worden aangepakt en andere instanties en/of bedrijven ter aanvullende hulpverlening moeten worden ingezet en stelt na overleg met de regionale coördinatieteams de maatregelen vast ter uitvoering van het tevoren vastgestelde bestrijdingsplan;
- beslist over de inzet van het landelijk materieel;
- is verantwoordelijk voor de maximale samenwerking tussen alle betrokken instanties;
- draagt zorg voor zover mogelijk en nodig voor de financiële aspecten van de bestrijdingsacties en het overleg met verzekeringsmaatschappijen;
- houdt zich door tussenkomst van de regionale centra op de hoogte van de bestrijdingsacties;
- verzorgt de informatie aan betrokken ministeries cq. het ministerieel bestuurlijk overleg en, via de afdeling Voorlichting van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, aan de publiciteitsmedia.

2.3.2. Regionaal coördinatieteam

Samenstelling

Het regionaal coördinatieteam wordt geleid door de hoofdingenieur-directeur van de provinciale waterstaat.

Voorts hebben in dit team zitting:

- hoofdingenieur-directeur rijkswaterstaat kustdirectie
- regionaal inspecteur Volksgezondheid en Milieuhygiëne
- regionaal consulent Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk
- provinciaal commandant van de Bescherming Bevolking
- vertegenwoordiger landelijk coördinatieteam
- vertegenwoordiger van de plaatselijke actieteams.

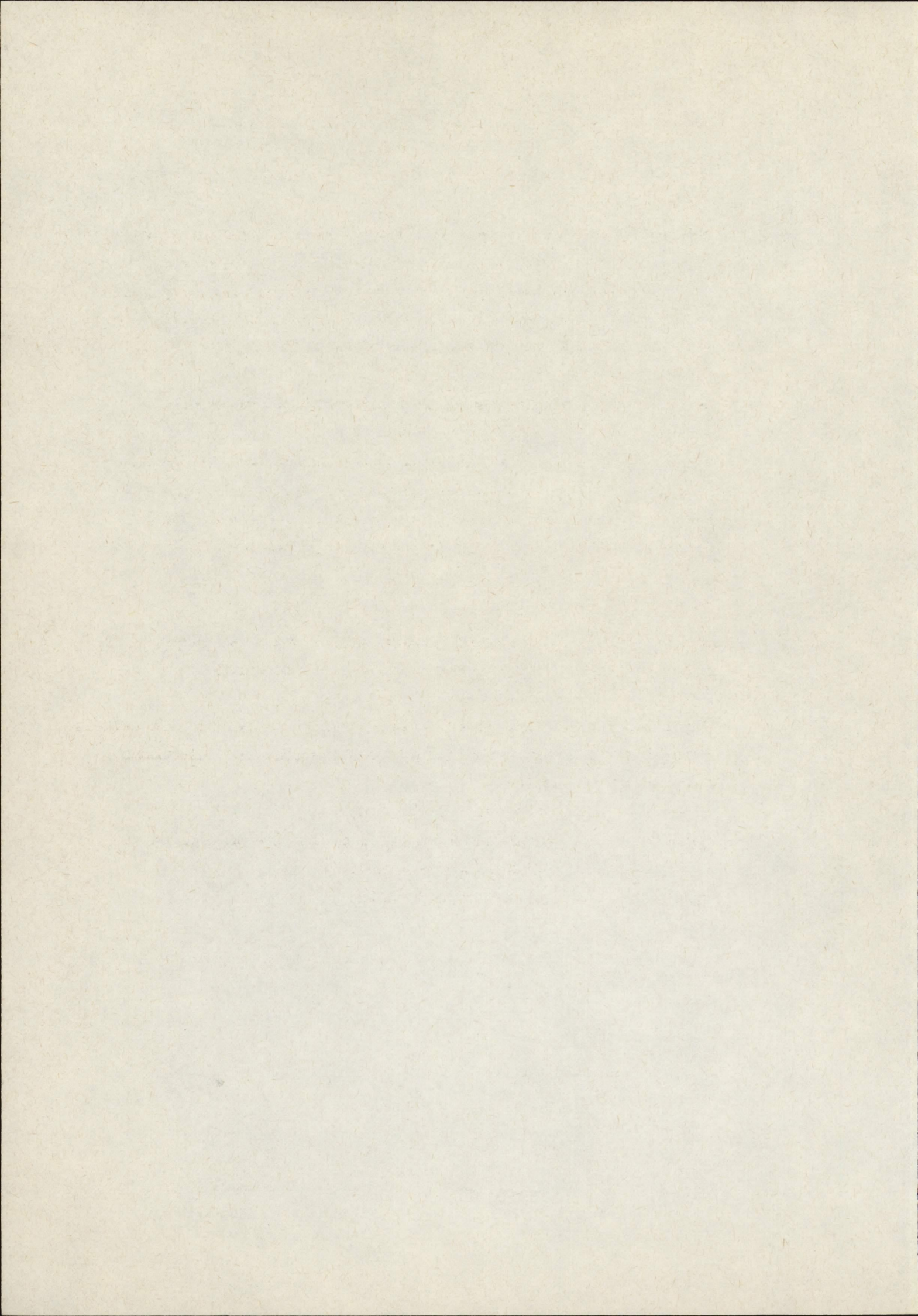
Indien nodig kan dit overleg worden uitgebreid met vertegenwoordigers van de getroffen gemeenten en de waterschappen en externe adviseurs.

Of dit team permanent aanwezig is of slechts incidenteel hangt af van de situatie. Van de meeste teamleden zal de regionale coördinatie een nood- of neventaak zijn. Door het regionaal team zal een aantal functionarissen moeten worden aangewezen die permanent met de regionale coördinatie zijn belast.

Taken tijdens acties

Het regionaal coördinatieteam is belast met de volgende taken:

- het vaststellen van de omvang van de olieverontreiniging in de provincie;
- het vaststellen van maatregelen voor de bestrijding van de olieverontreiniging ter uitvoering van een tevoren vastgesteld bestrijdingsplan;
- het bepalen van de bestrijdingsprioriteiten in de provincie;
- het bepalen van de benodigde personele en materiële bijstand door derden;
- het toewijzen van materieel dat eventueel in een regionaal depôt is opgeslagen;
- het coördineren van de bestrijdingsacties in de kustvakken cq. gemeenten;
- het informeren van resp. overleggen met het regionaal bestuurlijk overleg;
- het voortvarend rapporteren aan het landelijk coördinatieteam van de directie Noordzee omtrent de stand van zaken in de provincie.

2.3.3. Plaatselijk actieteam

Samenstelling

Het actieteam van iedere gemeente wordt geleid door een plaatselijke functionaris. Indien de gemeente hulp behoeft ter uitvoering van uitgebreide bestrijdingsacties wordt de leidinggevende functionaris aangewezen door het regionaal coördinatieteam. Dit kan ook een personeelslid zijn van een der hulpverlenende instanties c.g. waterschap, provinciale- of rijkswaterstaat.

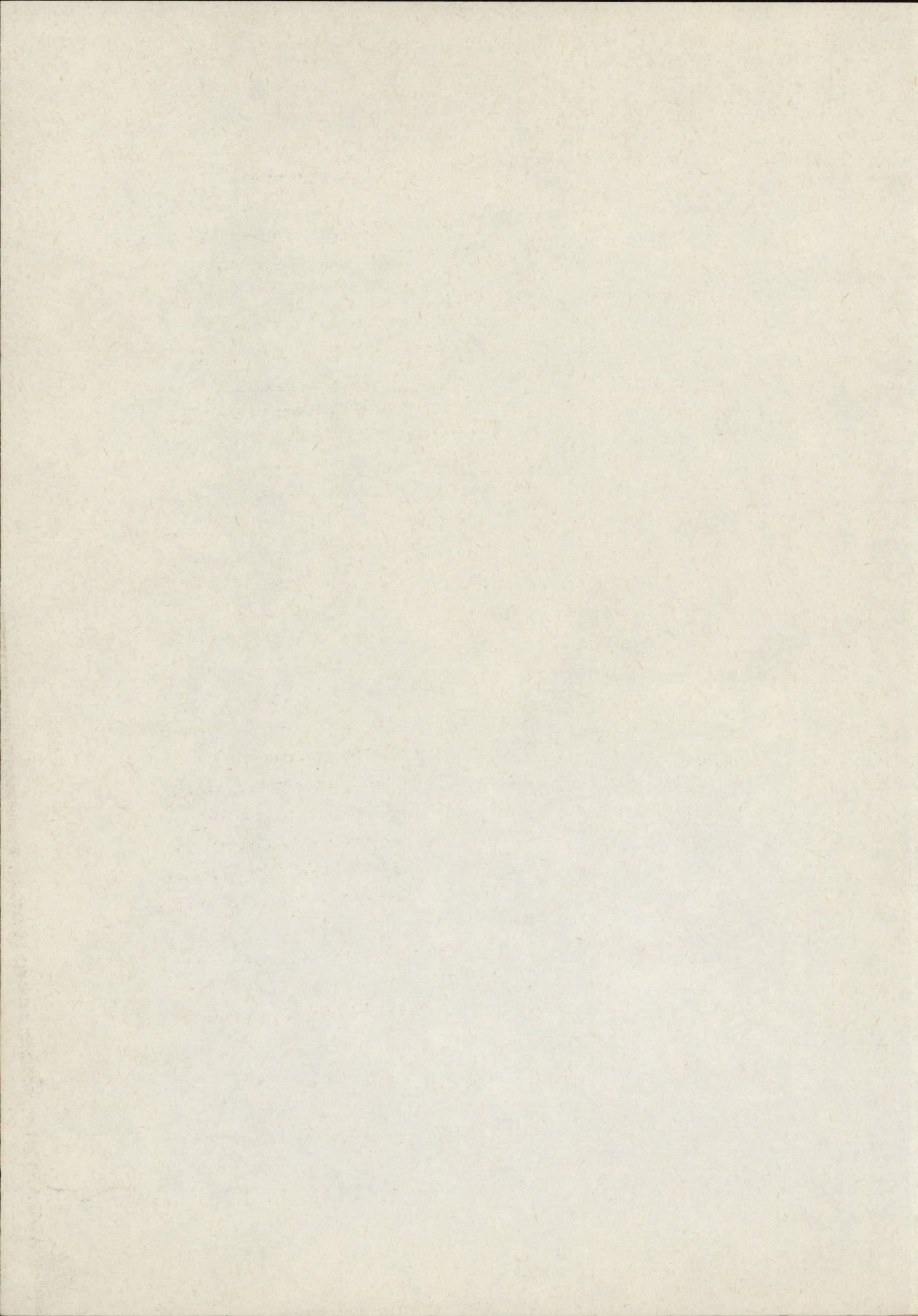
Voorts zijn in het actieteam vertegenwoordigers opgenomen van:

- gemeente
- uitvoerende diensten (Bescherming Bevolking, Koninklijke Landmacht Defensie) en bedrijven (aannemers, oliemaatschappijen)
- bij de acties betrokken overheidsdiensten zoals waterschap, provinciale waterstaat, rijkswaterstaat, dijkbeheerders.

Taken tijdens acties

Het plaatselijk actieteam is belast met de volgende taken:

- het vaststellen van de omvang van de olieverontreiniging;
- het bepalen van het benodigde personeel en bestrijdingsmaterieel;
- het opstellen van een bestrijdingsschema voor de deelnemende bestrijdingseenheden;
- het leiden van de bestrijdingsacties;
- het rapporteren aan het regionaal coördinatieteam omtrent de voortgang van de bestrijdingsacties;
- het zonodig verzoeken om extra hulp.

3. AFWIKKELING VAN BESTRIJDINGSACTIES

De afwikkeling van bestrijdingsacties op de kust betreft hoofdzakelijk de financiële aspecten en de rapportage. Het is daarom van belang dat op de operationeel/technische niveau's alle gebeurtenissen tijdens de meldings-, alarmerings- en bestrijdingsfasen met het tijdstip worden vastgelegd.

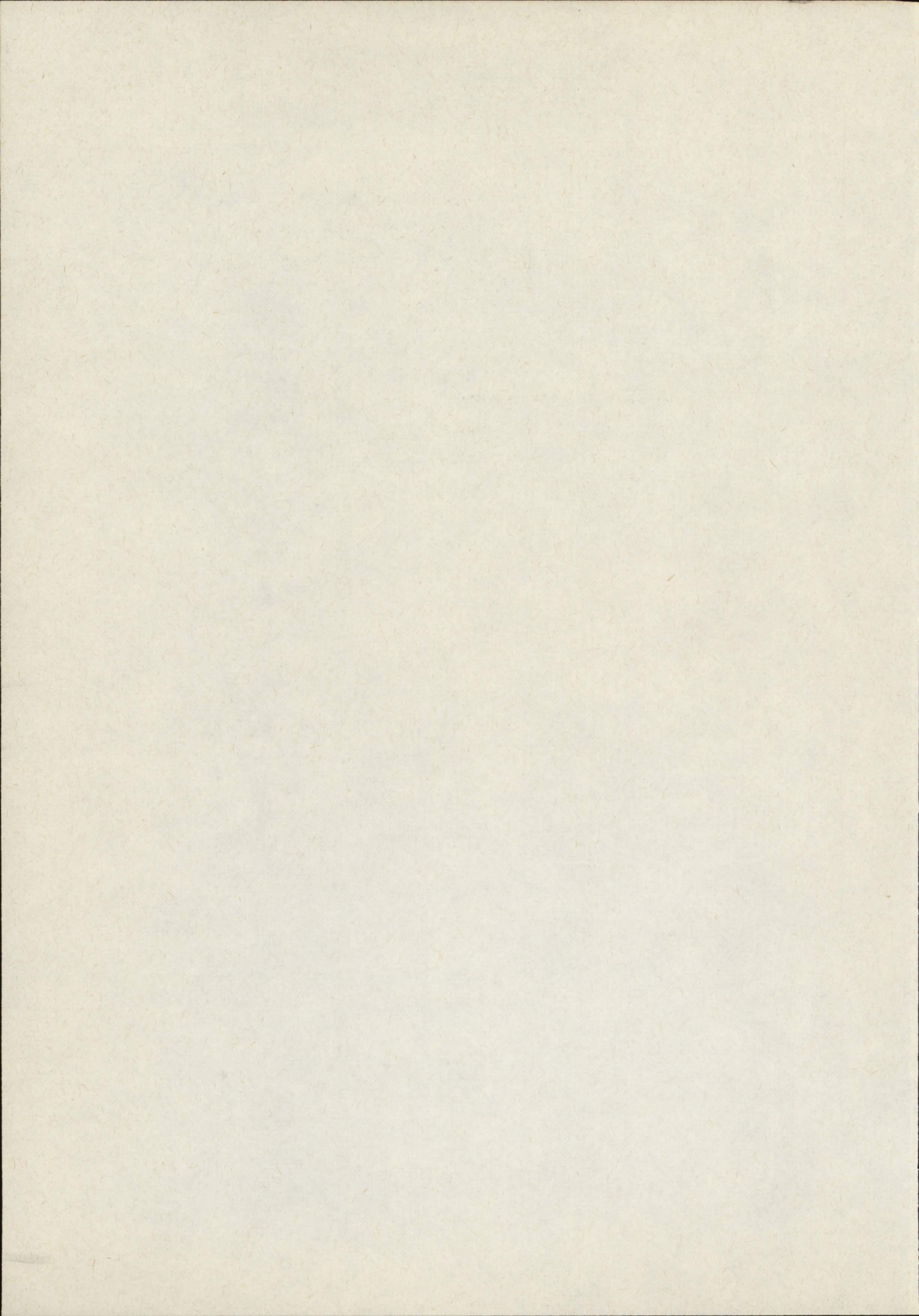
3.1. Financiële afwikkeling

Reeds tijdens de bestrijdingsacties wordt met de financiële afwikkeling aangevangen. Het landelijk coördinatieteam bijstaan door juridische adviseurs overlegt hiertoe met verzekerings- en scheepvaartmaatschappijen en ladingeigenaren. In een zo vroeg mogelijk stadium worden de nodige juridische stappen ondernomen om de veroorzaker aansprakelijk te stellen. Na afloop van de acties zal de totale afrekening moeten plaatsvinden. Veelal zullen juristen, die zijn gespecialiseerd in aansprakelijkheidsproblemen, hiermee zijn belast.

3.2. Rapportage

Door het landelijk coördinatieteam wordt de eindrapportage opgesteld, ondermeer aan de hand van de rapporten van de regionale coördinatie- en de plaatselijke actieteams. In deze actierapporten is alle informatie opgenomen betreffende het verloop en de resultaten van de bestrijdingsacties. De eindrapportage is belangrijk in verband met de informatie van de betrokken bestuurlijke instanties, landelijk-, provinciaal- en gemeentelijk, over alle aspecten van de bestrijdingsoperaties.

Voor de diensten en bedrijven die aan de bestrijdingsacties hebben deelgenomen is het vooral interessant te kunnen vernemen hoe de zaken zijn verlopen, welke fouten er zijn gemaakt, e.d.

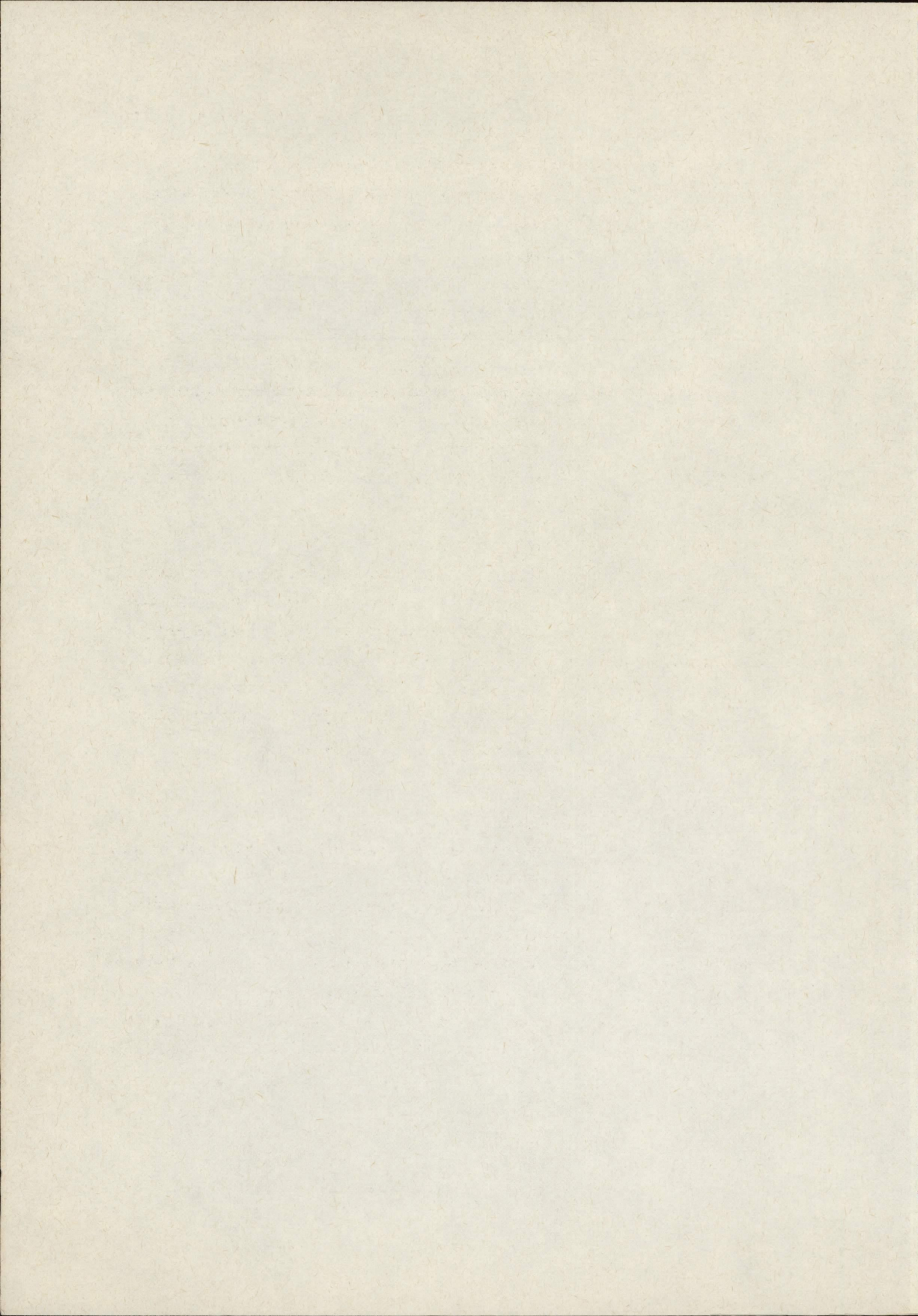

Van groot belang is de evaluatie van de bestrijdingsacties en de gevolgen van de kustverontreiniging door olie.

Opgedane ervaringen worden aangegeven en aanbevelingen gedaan.

De aanbevelingen kunnen betreffen:

- aanpassing organisatiestructuur
- bijstellen draaiboek en/of klapper
- verbetering/uitbreiding materieel
- aanvullende overeenkomsten
- aanpassing nationale wetgeving
- internationale voorstellen.

4. VOORBEREIDING

Om de coördinatieregeling inhoud te geven zijn een groot aantal voorbereidende werkzaamheden nodig. Deze zullen door alle bij de regeling betrokken partijen moeten worden uitgevoerd waarbij de coördinatie wordt verzorgd door het landelijk coördinatieteam.

De plaatselijke en regionale overheidsinstanties zijn het meest direct bij de bestrijdingsacties betrokken.

In de voorbereidingsfase is derhalve een goed en intensief overleg nodig tussen gemeenten en de provinciale waterstaatsdiensten. Door het landelijk coördinatieteam zal m.b.t. de uitvoering van de voorbereidende werkzaamheden een werkplan worden opgesteld. Over de voortgang en uitvoering zal periodiek overleg plaatsvinden tussen vertegenwoordigers van de drie operationele niveau's.

4.1. Bestrijdingsplan

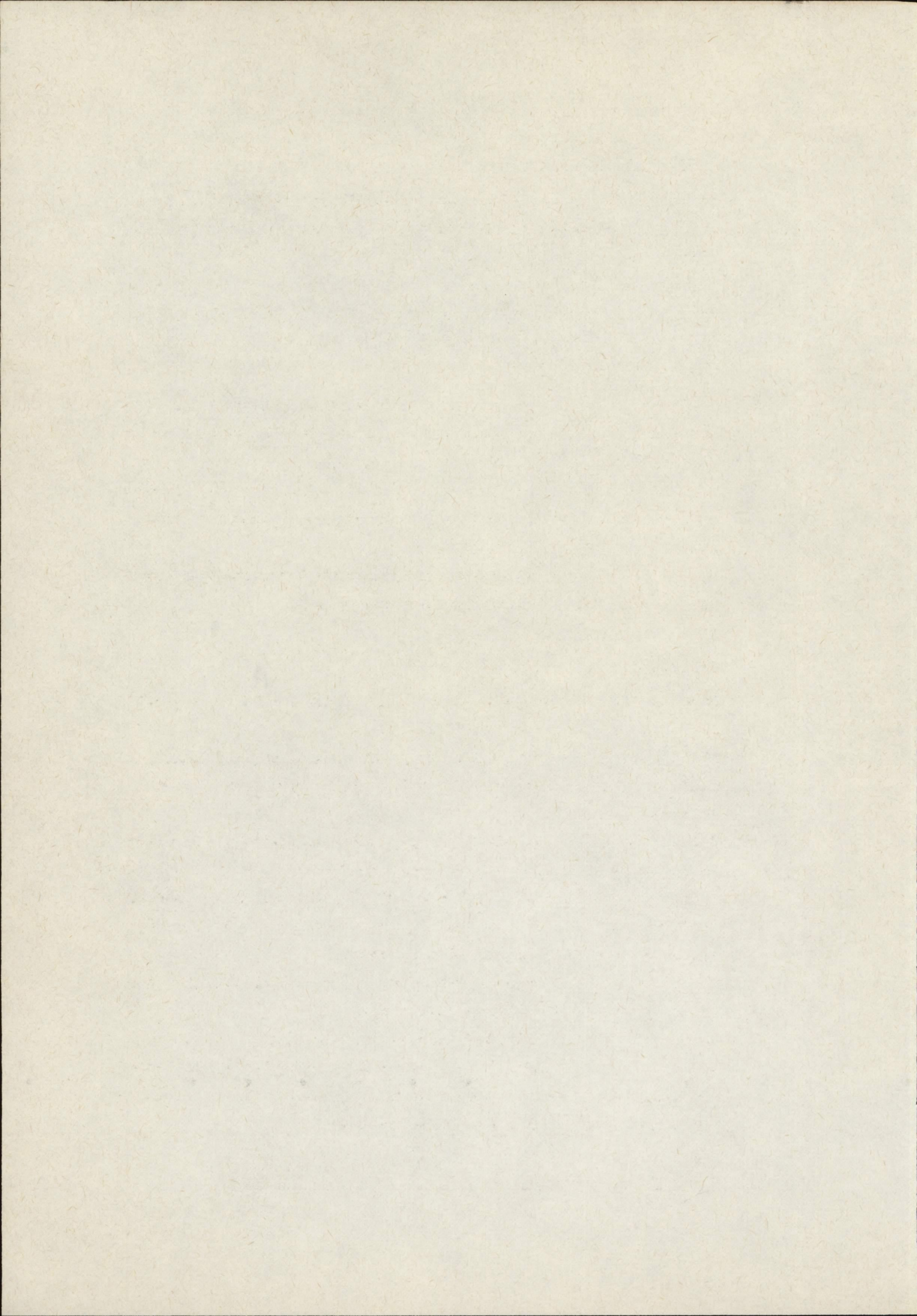
Als basis voor de coördinatieregeling dient per regio een bestrijdingsplan te worden opgesteld. De vorm van dit plan is afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden. Differentiatie per regio is mogelijk. Landelijk gezien zal een zekere mate van eenheid in de plannen aanwezig moeten zijn in verband met de onderlinge samenwerking en de eventuele opslag van bestrijdingsmaterieel in regionale en/of centrale depôts.

4.2. Klappers en draaiboeken

Voor de 3 technisch-operationele niveau's zullen klappers en draaiboeken moeten worden samengesteld.

In de klapper wordt een overzicht opgenomen van de organisatie, faciliteiten en adressen van de betrokken diensten en instanties. Dit geldt eveneens voor de bedrijven en instellingen die tijdens een noodtoestand hulp en bijstand kunnen verlenen.

In het draaiboek worden de procedures en instructies opgenomen die moeten worden gevolgd ingeval van bestrijding van olie op de kust.

4.3. Regelingen en contracten

De betrokken overheidsinstanties beschikken niet over voldoende personeel en materieel voor het opruimen van grote hoeveelheden olie op de kust.

Met aannemers en andere specialistische bedrijven zullen vooraf regelingen worden getroffen en contracten worden afgesloten.

4.4. Wettelijke regelingen

Een grote olieverontreiniging van de kust is geen ramp als genoemd in de Regelen betreffende het vaststellen van gemeentelijke rampenplannen (Wet Rampenplannen).

Voor de bestrijdingsorganisatie van grote olieverontreinigingen op de kust zal een wettelijke en bestuurlijke grondslag geformuleerd en vastgesteld moeten worden.

Hierbij kan worden opgemerkt dat deze regelingen voor de Noordzee en Waddenzee reeds in voorbereiding zijn.

4.5. Financiële regeling

Momenteel is de zogenaamde CRM-regeling van kracht in verband met de te beschermen recreatiebelangen.

De regeling is van toepassing ingeval van ernstige of omvangrijke olieverontreiniging van de kust cq. bij uitgebreide bestrijdingsacties.

Aan een gemeente kan een bijdrage worden verstrekt in de oliebestrijdingskosten, die door die gemeente aan derden verschuldigd is met dien verstande, dat 1% van de algemene uitkering aan de gemeente uit het gemeentefonds tot een maximum van f 100.000,= ten laste komt van de getroffen gemeente.

In tegenstelling tot deze ondergrens is in de CRM-regeling geen bovengrens voor de bijdrage opgenomen.

Er is rekening gehouden met de mogelijkheid dat een ernstige verontreiniging een miljoenschade tot gevolg heeft. In dat geval zal in de ministerraad worden bepaald via welk ministerie in de bestrijdingskosten zal worden bijgedragen.

Zoals aangegeven in de coördinatieregeling zal ingeval uitgebreide acties nodig zijn, met uitzondering van enkele grote gemeenten, in de meeste gemeenten de leiding en coördinatie van de bestrijdingsacties worden overgenomen door andere dan gemeentelijke instanties.

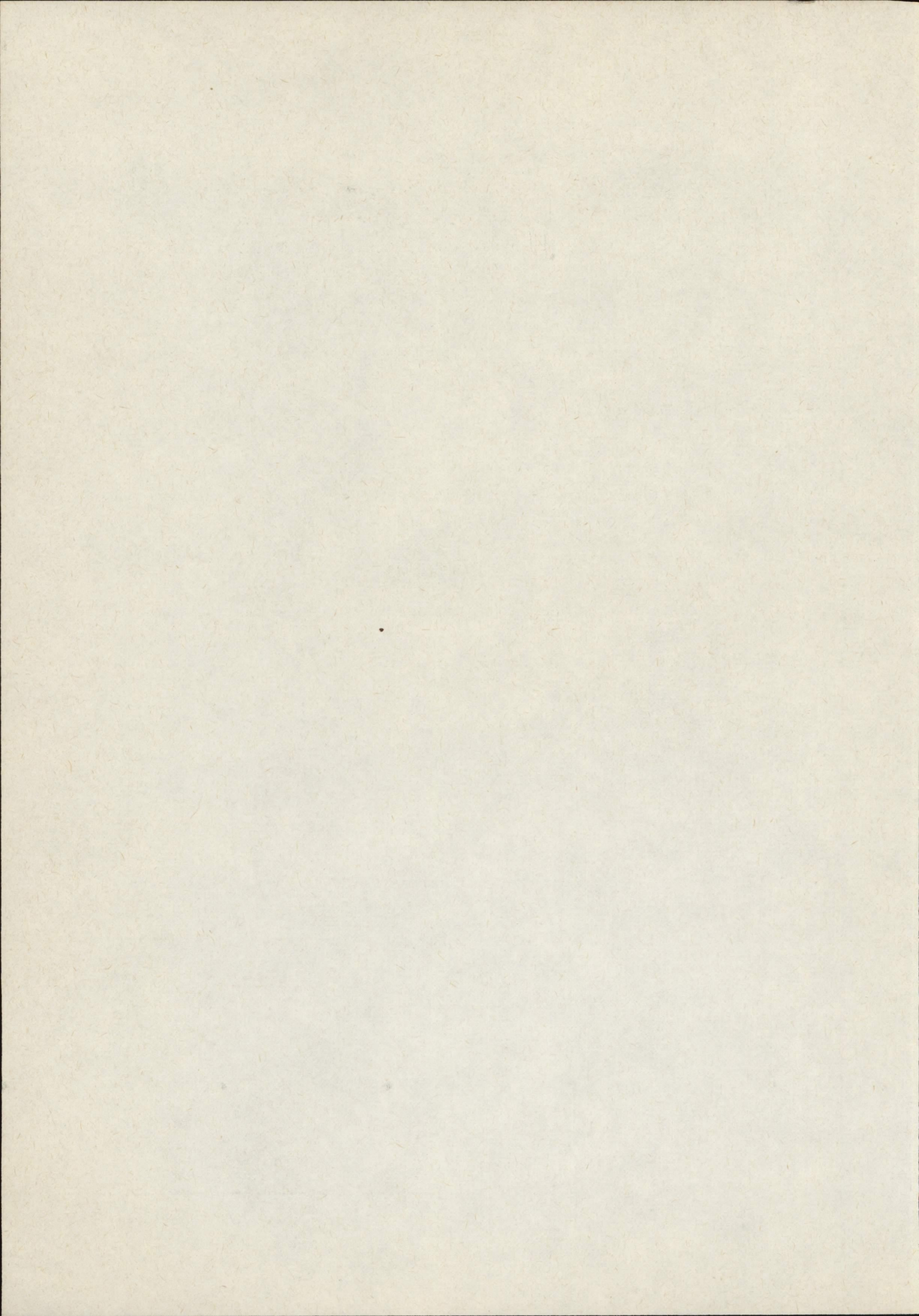
Bij een eventueel nieuw te ontwerpen financiële regeling zal hiermee rekening moeten worden gehouden. Van belang hierbij is dat in de uitwerking van de voorgestelde regeling wordt vastgesteld wie gemachtigd zullen zijn om opdrachten te verstrekken ingeval van uitgebreide oliebestrijdingsacties op de kust.

4.6. Ontwikkelen systemen en materieel

Voor het opruimen van olie op de kust kan deels bestaand aan- nemersmaterieel worden gebruikt. Enkele bedrijven beschikken over speciale apparatuur zoals vacuümwagens. Ten behoeve van een doeltreffende oliebestrijding op de kust zal nagegaan worden of speciale apparatuur moet worden ontwikkeld. Onderzoek naar de algemene aanpak oliebestrijding alsmede naar vervoer, mogelijke opslag en vernietiging van verzamelde oliemengsels moet worden uitgevoerd. Tevens zullen voorzieningen moeten worden getroffen voor lokale, regionale en centrale opslag van oliebestrijdingsmaterieel.

4.7. Verbindingsplan

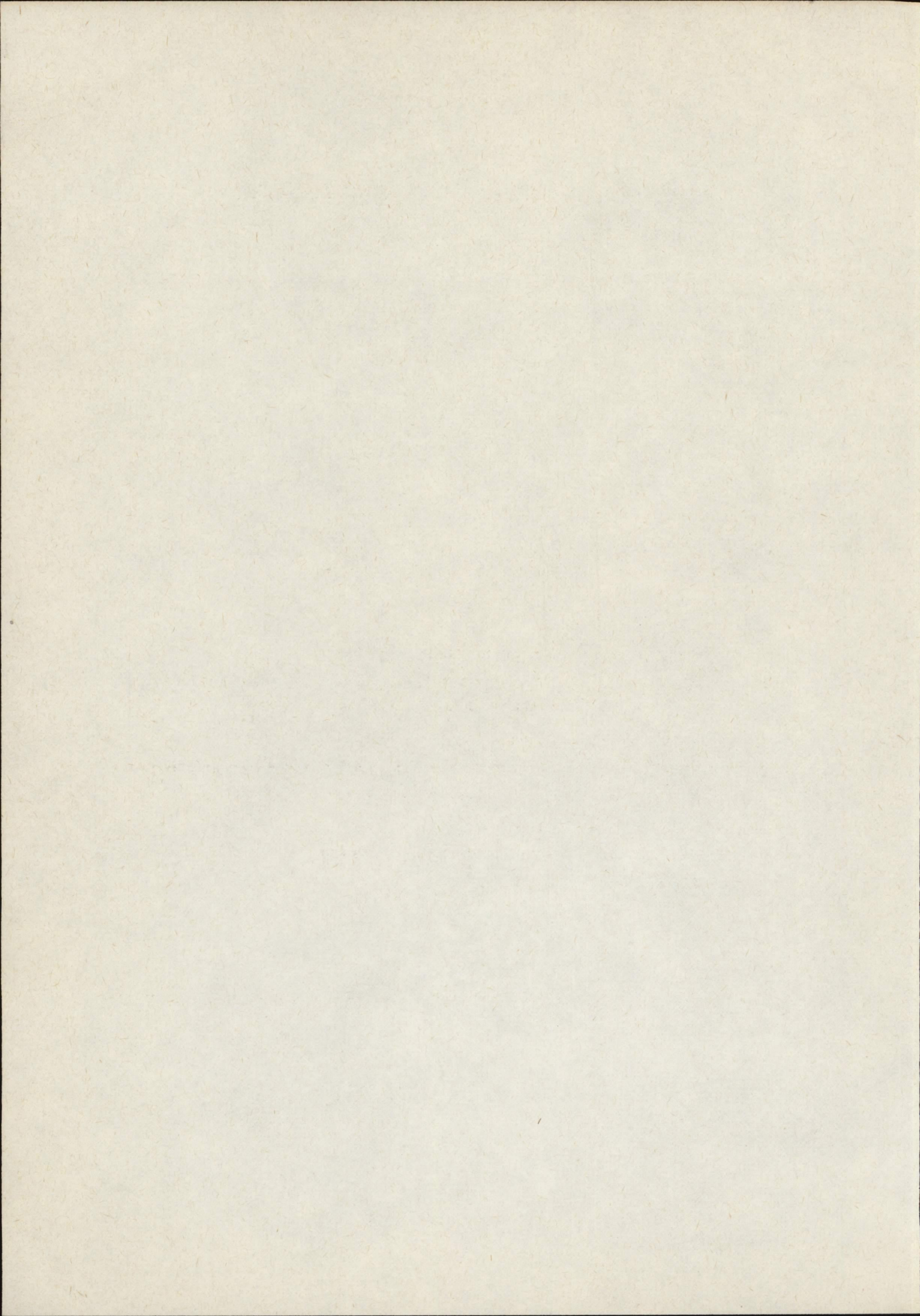
Een goed verloop van oliebestrijdingsacties vereist uitgebreide communicatiemogelijkheden. Telefoon, semafoon, telex en mobilofoonverbindingen dienen beschikbaar te zijn. Aansluiting van de betrokken diensten op het landelijk mobilofoonnet is van belang. Uitwerking van de vereiste verbindingen en opstellen van een verbindingsplan is noodzakelijk.

4.8. Alarmoefeningen

Ter controle van de effectiviteit van de organisatie-opzet en ter opvoering van paraatheid zijn oefeningen nodig.

Door het landelijk coördinatiecentrum worden deze oefeningen voorbereid en geevalueerd. Zonodig wordt de organisatiestructuur verbeterd.

5. SAMENVATTING TAAKVERDELING BESTRIJDINGSORGANISATIE

5.1. Taken landelijk coördinatieteam

Vorbereiding

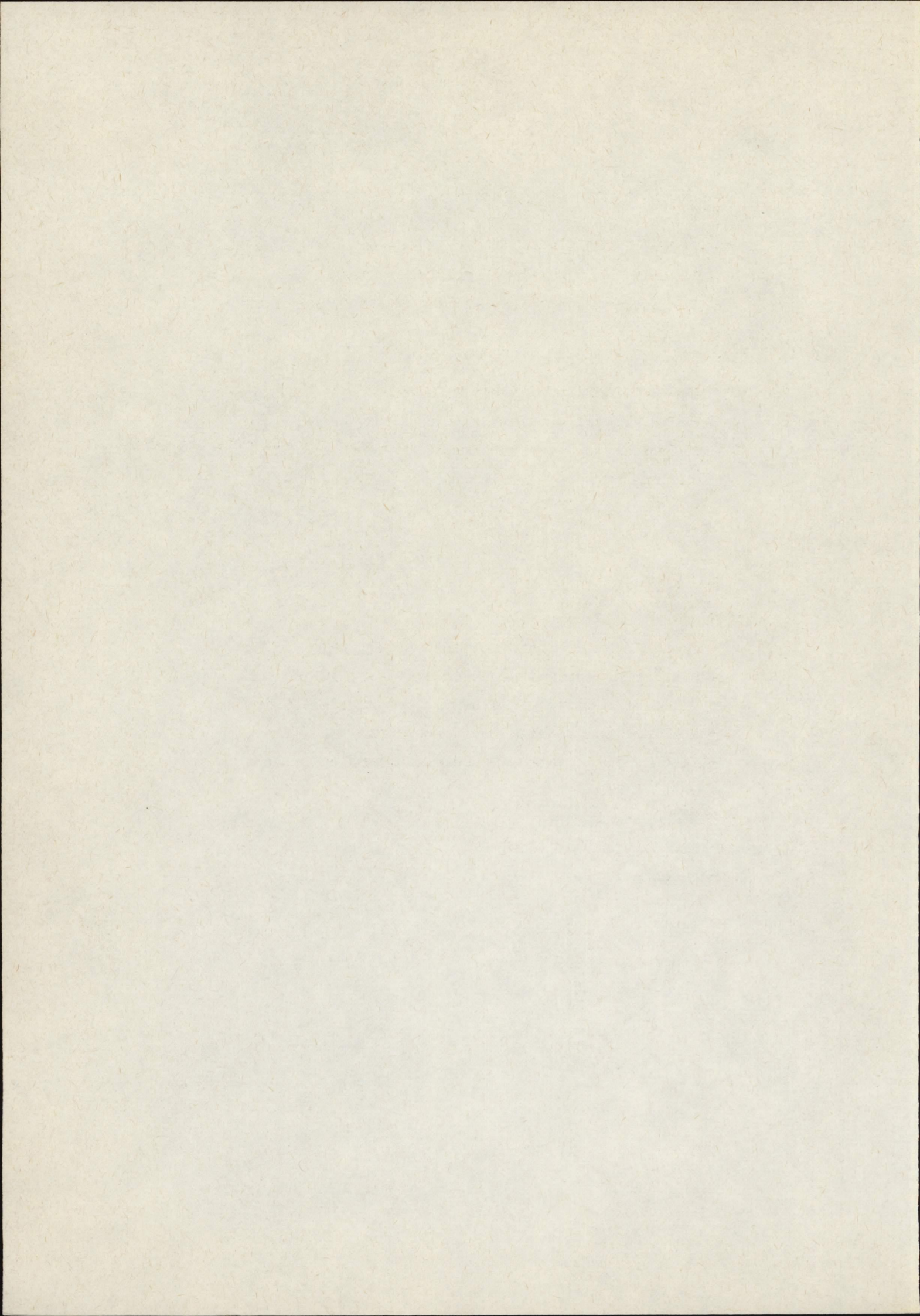
- landelijk bestrijdingsplan
- landelijk draaiboek en klapper
- standaard aannemerscontracten
- voorstellen wettelijke regeling
- voorstellen financiële regeling
- oliebestrijdingssystemen en materieel
- centrale opslag materieel
- verbindingenschema
- alarmoefeningen
- stimulering regionale bestrijdingsplannen

Bestrijding

- opsporen olieverontreiniging
- almeren regionale centra
- landelijke coördinatie bestrijdingsacties
- informatie-inwinning
- financiële aspecten (verzekering, lading/scheepseigenaren)
- vaststellen bestrijdingsmaatregelen
- hulpverlening regio
- informatie landelijk bestuurlijk overleg
- informatie publiciteitsmedia

Afwikkeling

- financieel
- rapportage en evaluatie bestrijdingsacties/gevolgen vervuiling

5.2. Taken regionaal coördinatieteam

Vorbereiding

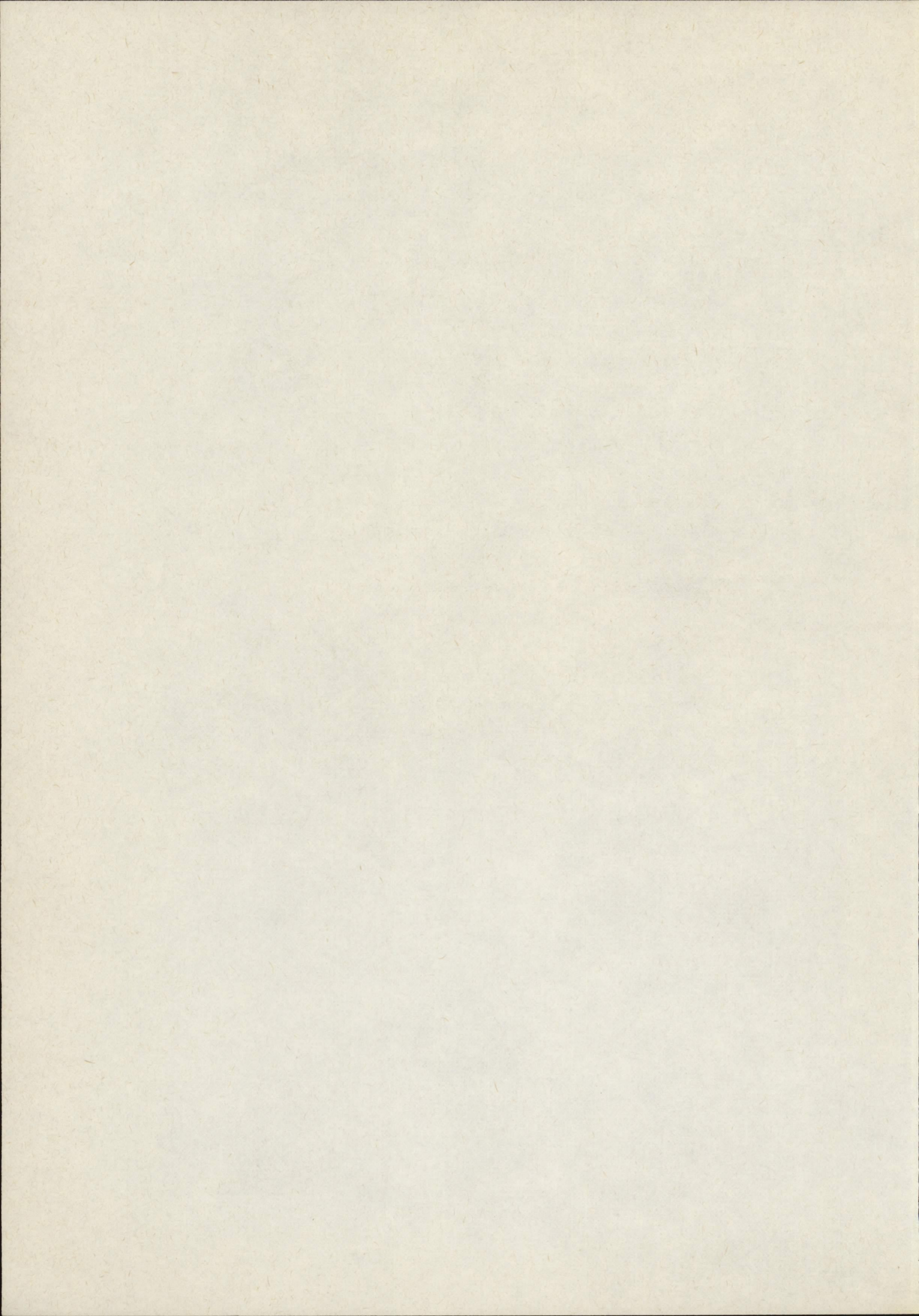
- samenstelling regionaal coördinatieteam
- opstellen regionaal bestrijdingsplan (aanpak, transport, opslag, vernietiging)
- regionaal draaiboek en klapper
- inventarisatie regionaal materieel
- aannemerscontracten
- samenstelling plaatselijke coördinatie (zône)/actie (gemeente) teams
- opslag regionaal materieel
- stimuleren locale bestrijdingsplannen

Bestrijding

- alarmering gemeenten
- bepalen omvang regionale olievervuiling
- regionale coördinatie bestrijdingsacties
- inzet personeel en regionaal opgeslagen materieel
- informatie landelijk coördinatieteam
- informatie regionaal bestuurlijk overleg

Afwikkeling

- financieel
- rapportage

5.3. Taken plaatselijk actieteam

Vorbereiding

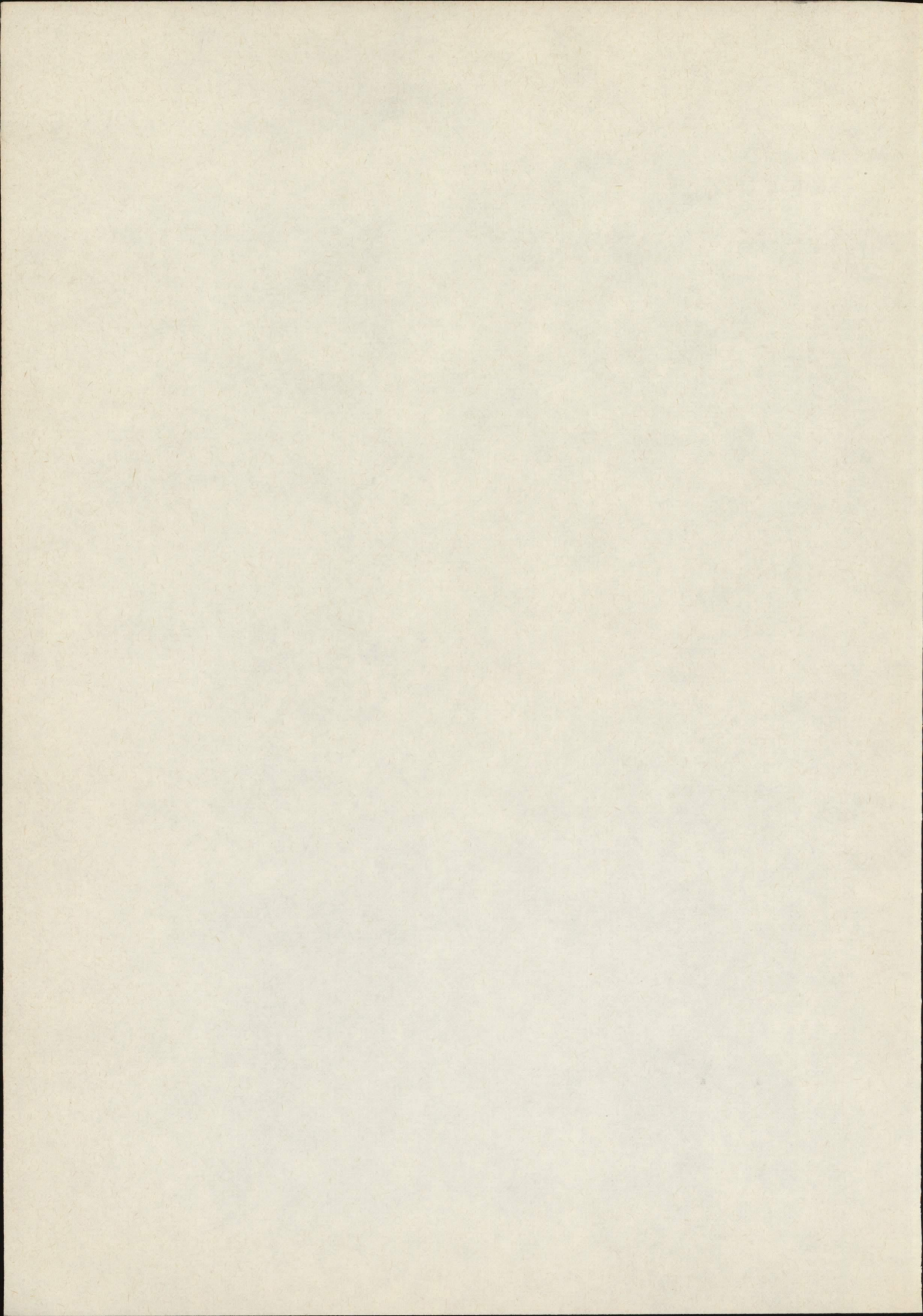
- samenstelling plaatselijk team
- inventarisatie plaatselijk materieel
- opstellen plaatselijk bestrijdingsplan (aanpak, transport, opslag)
- plaatselijk draaiboek en klapper
- opslag plaatselijk materieel
- aannemerscontracten

Bestrijding

- vaststellen plaatselijke olievervuiling
- leiding oliebestrijdingsacties
- rapportage regionaal coördinatieteam

Afwikkeling

- rapportage
- financieel (gemeentelijk deel)

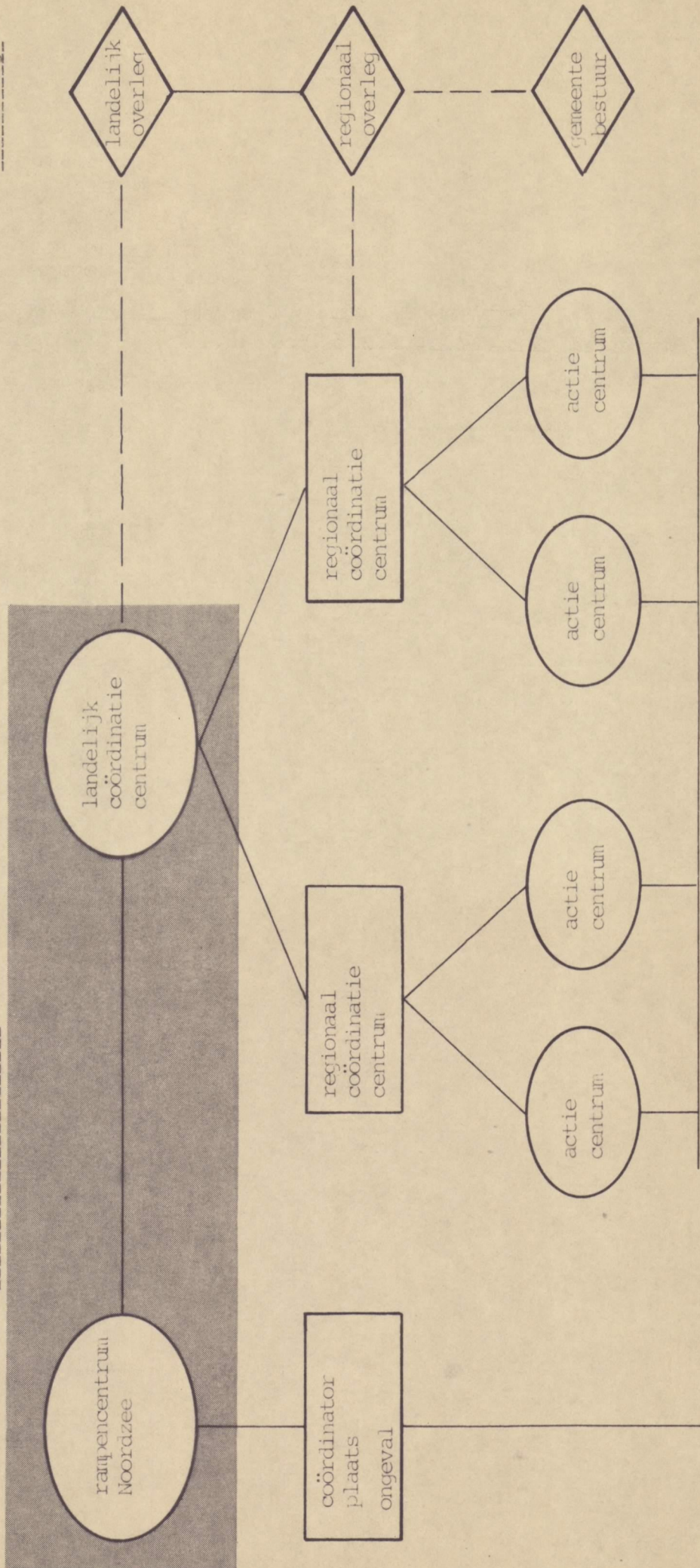

OLIEBESTRIJDING OP DE KUST

ORGANISATIE STRUCTUUR

Technisch-operatief

Bestuurlijk

bestrijdingsacties
• op zee

bestrijdingsacties op de kust